

NHÂN BẢN

TỔNG HỘI SINH VIÊN VIỆT NAM TẠI PARIS PHÁT HÀNH

NGUYỆT SAN . NĂM THỨ BA . NGÀY 1-11-1979 . SỐ 32 .

ISSN 0153-3762
Commission Paritaire n° 59809
Dépôt Légal n° 44101
Mensuel publié par l'Association Générale des
Etudiants Vietnamiens de Paris
Directeur : Trần Bắc Quảng

Chèque, Money Order, Mandat Postal để tên :
A.G.E.V.P.
Địa chỉ : A.G.E.V.P., 5 rue Albert Camus
92340 Bourg La Reine, France

Giá báo dài hạn :

	Pháp	Âu Châu	Thế Giới
11 số	50 FF	60 FF	70 FF
Đặc San Xuân	20 FF	23 FF	25 FF
12 số	70 FF	83 FF	95 FF

Giá mỗi số : 5 FF

lã thú NHÂN BẢN

GIÚP ĐỠ VÀ ĐÓNG GÓP

Viết Kiều chúng ta ở hải ngoại không ai là không đều đặn nhận được những lá thư của thân nhân gần và nhiều khi ngay cả của những người quen biết xa hơn từ phương trời Quê Hương gửi đến. Nhất loạt những lá thư này đều mang một nội dung chung. Có người thì dùng lối văn bóng bẩy để tránh cho sự thất phối bày quá lộ liễu, phong nghĩa mang luy vì sự kềm duyệt của cơ quan nhà nước. Cũng có người khác, không kềm chế được nổi uất hận và chắc là xét cũng chẳng còn có gì để mất mặt số, đã nói thẳng ra mọi ý nghĩ thường hay phải che giấu trong cuộc sống hàng ngày.

Tất cả chúng, bằng cách này hay cách khác chúng ta cũng được biết rõ từng chi tiết về cuộc sống cơ cực làm than hiên nay ở quê nhà. Những câu chuyện bán bán ghê ghê hay bán cả quần áo để đổi lấy miếng ăn đã trở nên tâm tưởng và quen thuộc. Đáng thương nhất là những tin buồn về các trẻ em hay bán đi mua thuốc hay chỉ để xoay những vé không có nổi thuốc men mà phải chịu để cái chết mang đi.

Ngoài ra, hầu hết bức thư nào cũng ngỏ ý cùng người ở ngoài, nếu có thể được, gửi về một ít bột ngọt, vài ký sũa khô, dăm ba thuốc lá, mấy cái bút nguyên tử. Nhiều hơn thì là một số quần áo, một số thuốc bổ hay thuốc tru sinh và đôi khi một ít chiếc xe đạp. Phần đông chúng ta, trong một dịp như vậy, đều hồi hoi tìm mua hàng cho chúng, làm gỏi cho nhanh để mang đi bán điện và thêm mong được chuyển sớm đến tay thân nhân.

Rất nhiều người, qua sự nạn nạn với hai bàn tay trắng, công an việc làm chưa có, chỉ sống vồn vồn với ít tiền trợ cấp của quốc gia đón nhận, nhưng không vì thế mà không dành dụm chút ít để tiếp tế về bên nhà.

Tất cả những phản ứng và hành động đó xuất phát từ tình thương bà con thân thuộc, từ ý muốn chia sẻ bớt nỗi khó nhọc, ít ra là trên phương diện vật chất, của những người ở lại. Tuy nhiên đối với người bên trong, nhờ quá khứ còn mang thêm ý nghĩa đặc biệt. Chúng nhắc lại cho họ rằng họ chưa bị cắt đứt với thế giới bên ngoài, rằng họ chưa bị bỏ quên.

Nghĩ đến giúp thân nhân qua nhiên đã là một đóng góp không nhỏ của Việt Kiều hải ngoại chúng ta giúp cho đồng bào quốc nội thoát khỏi thủ đoạn "kiểm soát bằng bao tải" của Cộng sản Việt Nam, giúp cho họ vững niềm tin ở ngày

CHIẾN TRANH Ở KAMPUCHIA MTGPDĐT KHỜ ME RA ĐÒI VẤN BÀI CUỐI CÙNG CỦA H.N.

Trong số gần chục lực lượng kháng chiến của Khờ Me Tù do người ta đặc biệt lưu ý đến " Mặt Trận giải phóng dân tộc Khờ Me " mới được chính thức công bố vào đầu tháng mười vừa qua. Mặt trận này tự hợp một số phong trào kháng chiến của những miền Bắc, miền Trung và miền Tây Kampuchia với những tên quen thuộc như Reaksa Sambok, Kok Sar, Kileang Moeung, Nen Raung Baksei Chamkrong. Mặt trận ra đời dưới sự chủ toạ của Ông Son Sann, 68 tuổi, cựu Thủ Tướng của Sihanouk. Ông Son Sann đã rời bỏ căn nhà ẩn cư ở quận 8 Paris để lui về Kampuchia, tham dự cuộc đấu tranh giải phóng nhằm đem lại Hòa Bình, Độc Lập, Hạnh Phúc cho dân tộc Khờ Me. Ngoài chức vị phó chủ tịch do Ông Chhean Vam đảm nhiệm còn có một Ủy Ban chấp hành điều khiển mọi công việc, và được phụ giúp bởi một Ủy Ban quân sự và một Ủy Ban quy tụ những bậc hiền nhân làm cố vấn (Sim

Var, Nong Kimmy, Chuay Thoul...). Tướng Dien Del trước là chỉ huy trưởng sư đoàn 2 dưới thời Lon Nol, được chỉ định làm Tổng tư lệnh quân lực giải phóng dân tộc Khờ Me.
(Xem tiếp tr. 3)

Cuộc tổng tấn công của Cộng Sản VN, vào các lực lượng đối kháng của Khờ Me đỏ và Khờ Me Tù do đã thực sự khờ đầu. Dấu hiệu rõ rệt nhất là làn sóng ty nạn gần mấy chục ngàn người đang ùn ùn kéo qua biên giới Thái trong một tình

trạng tả tơi, đói ảm đến cực độ. Một số lớn cũng đã gục ngã vì kiệt quệ trước khi đất chân được đến đất Thái. Tình cảnh này cũng đã khiến cho con mắt thế giới lại đổ dồn về vùng này để bàng hoàng xúc động trước đe dọa diệt chủng của cả một dân tộc. Hiện nay những trường trình cứu trợ đang kể nhất đều do Hồng Tháp Tứ quốc tế và cơ quan UNICEF (quỹ Liên Hiệp Quốc dành cho thiếu nhi) tổ chức và đảm nhiệm. Mỗi ngày, với sự chấp thuận của chính phủ Thái Lan thiết lập một trại tạm cư không lộ có thể chứa đựng đến 300 ngàn người, người ta hy vọng là những công tác cứu trợ sẽ được nhiều kết quả tốt đẹp hơn.

CÁT ĐƯỜNG TIẾP TẾ TRUNG CÔNG TRƯỚC KHU QUẢ THẢI?

Vì mùa mưa chỉ chấm dứt, thực sự vào tháng tuần trước 11, đợt tấn công đầu tiên của CSVN đã đưa nhiều trên trong pháo, nã cường độ của giao tranh mỗi ngày mỗi gia tăng. Người ta cũng này hướng đánh chính của quân CSVN nhắm về vùng RATA NAKIRI và MONDOLKIRI ở phía đông Bắc Kampuchia. Ai cũng còn nhớ sau vụ tấn công chớp nhoáng của CSVN vào Nam Yang hồi tháng giêng 79 một số quân Khờ Me đỏ bị tách rời và mất liên lạc với các trung tâm chỉ huy trong lòng, đã rút về các vùng này tránh thù. Chính các lực lượng này đã chiếm giữ và cắt đứt quốc lộ số 19 nối liền tỉnh Stung Treng và Pleiku trong mùa
(Xem tiếp tr. 2)

Ông SON SANN

Sinh ngày 5 tháng 10 năm 1911 tại Nam Yang. 1933 : Tốt nghiệp Cao Đẳng Thương Mãi (HEC) Paris. 1935-37 : Phó tỉnh trưởng tỉnh hạt Battambang. 1937-1939 : Phó tỉnh trưởng tỉnh hạt Prey Veng. 1946-68 : Bộ trưởng, Phó Thủ Tướng đặc trách kinh tế và tài chính. Thủ Tướng chính phủ (67-68).

Cũng đã từng làm cố vấn đặc biệt cho Ông Hoang Sihanouk. Sang lập viên của Ngân hàng quốc gia Khờ Me, Thống Đốc Ngân Hàng quốc gia Khờ Me (55-68).

Ông CHHEAN-VAM

Sinh ngày 4 tháng 4 năm 1916 từ cha mẹ nông dân vùng Battambang đã theo học Đại Học Văn Khoa Paris (Sorbonne). 1940 : Cử nhân Văn Khoa. 1946 : Giám Đốc trường Sisowath ở Nam Yang. Thành lập viên của đảng Dân Chủ và nam giữ chức vụ TTK cho đến năm 1948. 1946-47 : Bộ Trưởng Bộ Quốc Gia Giáo Dục. 1948 : Thủ Tướng chính phủ. 1949 : Bộ Trưởng Bộ Quốc Phòng.

Xa rời sinh hoạt chính trị để đi sang trường nghiệp vào năm 50.

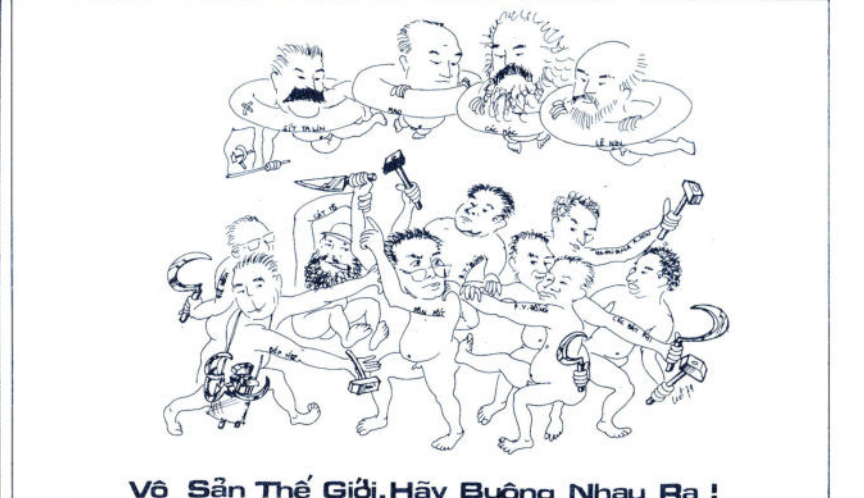
THÁI-LAN SỬA SOẠN NGHỆNH CHIẾN

Trước sự tiến quân của CS VN sát lại biên giới Thái Lan với mục đích quét sạch các lực lượng đối kháng của Khờ Me đỏ lẫn Khờ Me Tù Do, Khờ Me đỏ đầu sỏ những chuỗi ngày lo lắng. Tuy rằng trong mấy tháng qua khối ASEAN đã trở nên chặt chẽ hơn, dưới đe dọa của một sự xáo trộn trong vùng gây ra bởi Hà Nội, các quan sát viên cũng đều đồng ý rằng, quân lực Thái Lan khó có thể đứng đầu lại một đợt tấn công quy mô của quân đội CS VN, nếu đó là mục tiêu của Hà Nội.

Tuy nhiên quân đội của Thái Lan gồm 140 ngàn người quy tụ trong 6 sư đoàn bộ binh và bao gồm 4 tiểu đoàn thiết giáp, 1 sư đoàn kỵ binh, 4 tiểu đoàn lực lượng đặc biệt và 5 đại đội không vận, cũng đã được sửa soạn để đối phó lại mọi bất trắc. Vũ trang thì gồm 150 chiến xa loại nhẹ, 250 thiết giáp chở quân, khoảng 170 trực

thăng và 90 máy bay quan sát. Không quân có 43 ngàn người với hơn 150 chiến đấu cơ, đặc biệt là 32 chiếc F5 và 16 chiếc A37. Hải quân gồm có 28 chiến thuyền. Nhân chuyên viên tham Hoa Kỳ vào đầu năm, thủ tướng Chamanan đã yêu cầu Hoa Kỳ xúc tiến sớm hơn các chương trình giao nạp quân cụ cho Thái Lan và đặc biệt mua một số phi đạn chống chiến xa loại M 47 Dragon
(Xem tiếp tr. 6)

và TOW. Kết quả là trong mấy tháng qua chiến cụ của Hoa Kỳ được ở at đổ vào Thái. Từ cuối tháng 8 đến đầu tháng Thái Lan nhận được thêm 4 chiếc F5E, 15 chiến xa M48 kiểu mới nhất được trưng trong pháo 105 ly và một hệ thống nhắm xử dụng hồng quang tuyến, 28 chiếc M113, 30 trưng pháo 105 ly, hơn 800 quân xa, khoảng 100
(Xem tiếp tr. 2)

Vô Sản Thế Giới, Hãy Buông Nhau Ra !

CHUYỂN TÂY DU CỦA HOA QUỐC PHONG

Ngày 15/10/79, Hoa Quốc Phong, chủ tịch kiêm thủ tướng Trung Cộng sang Ba Lê bắt đầu chuyến viếng thăm thân hữu một số quốc gia Tây Âu gồm Pháp, Tây Đức... Đây là chuyến đi lần thứ nhì của Hoa tại Âu. Năm 1978, Hoa đã sang viếng Nam Á và Lỗ Mã Ni, hai quốc gia Cộng sản không hoàn toàn lệ thuộc Mac Tả Khoa. Chuyến đi sang Âu lần thứ nhì của Hoa có lẽ cũng nhằm một mục đích tương tự như lần trước là chiếm được một số lời điềm trong bối cảnh của tranh chấp Nga-Hoa, một cuộc tranh chấp vẫn tiếp tục, mặc dầu đàm phán giữa hai quốc gia đã bắt đầu (xem Nhân Bản số 31, 1/10/79).

Trong cuộc tranh chấp Nga-Hoa, Trung Cộng đã và đang tìm đồng minh chiến thuật trên khắp thế giới. Trung Cộng vẫn luôn luôn nhắc nhở qua những bài diễn văn gần đây của Đặng Tiểu Bình hay của Diệp Kiếm Anh, rằng Nga sẽ tiếp tục nuôi mộng bá chủ của Nga Hoàng để xuihng trước đây. Việc đó, Hoa Quốc Phong nhắc lại trong bài diễn văn đầu tiên tại Âu Châu ngày 15/10. Và theo ý Trung Cộng, một Âu Châu mạnh, về hai mặt kinh tế và quân sự, sẽ khiến cho áp lực Nga sẽ về phía Trung Cộng giảm bớt nhiều.

TRANG BỊ QUÂN SỰ

Sự đe dọa quân sự của Nga sẽ là mối lo lớn lao và đầu tiên của Trung Cộng. Do đó Trung Cộng cần tăng cường mạnh mẽ về chiến cụ và khí giới. Cho đến năm 1975, Trung Cộng vẫn phần lớn được trang bị với những khí giới của Nga số hoặc Đông Âu. Từ khi liên lạc với Nga đổ vỡ, quân lính Trung Cộng có một hóa lực rất yếu trước những sư đoàn Nga đóng tại Tây Ba Lĩ Á. Từ giữa năm 78 cho đến ngày hôm nay nhiều phái đoàn quân sự Trung Cộng đã đi viếng hầu hết các quốc gia Tây Âu để điều đình mua một số chiến cụ tân tiến. Những ngoại Anh quốc, các quốc gia khác, vì e ngại Nga sẽ vẫn chặn chừ không chịu cung cấp. Ngày hôm nay, Hoa Quốc Phong đã phái dịch thân đến các thủ đô Tây Âu để thuyết phục về sự cần thiết của một Trung Cộng đủ mạnh, có thể đương đầu với Nga số. Thế nào Hoa cũng dùng tài biện bác để giải thích chiến thuật có điển "đánh đâu đuổi đó", đánh đâu đuổi đó".

TĂNG CƯỜNG KINH TẾ

Từ khi Hoa Quốc Phong và Đặng Tiểu Bình năm trợn quyền hành trong tay, chương trình "Bốn điểm canh tân" đã được mạnh mẽ để xuihng. Nhiều hợp đồng đã được ký với Nhật Bản và Mỹ để thiết lập những cơ sở kỹ thuật quan trọng. Những các giao kèo với các quốc gia Tây Âu vẫn nằm im ở một mức không một tiến triển khả quan. Một phần vì nền kỹ nghệ Tây Âu đang vào thời kỳ chuyển tiếp, để chuyển vào những kỹ thuật thay thế tân tiến hoặc thay đổi bộ phận Tây Âu chưa quen cách giao thiệp với người Trung Hoa, cộng thêm vào đó thủ tục quá rắc rối của nền hành chính Cộng sản, và đặc biệt của Trung Cộng, cũng làm chần chừ không đi giới tây Phương. Thêm vào đó, Trung Cộng thiếu ngoại tệ,

để trả cho Tây Phương và lại muốn có đặc quyền về các kỹ thuật Âu Châu, điềm mà Âu Châu còn thấy nhiều "tử" ngại, và trong tương lai Trung Cộng có thể là một địch thủ nhờ nhân công rẻ tiền. Đó là sự mạng thủ nhì của Hoa tại Âu Châu, cố gắng thuyết phục giới thị trường chung giảm bớt các hạn chế nhập cảng đối với hàng hóa Trung Cộng như vải, giầy...

TRẠNG ĐẤU CHÍNH TRỊ

Ngoài ra, trong sự tranh chấp Nga-Hoa, dự luận chính trị Âu Châu vẫn đứng trung lập, không thiên hẳn về một phía nào. Và nếu có thiên vị, có lẽ Nga sẽ được nhiều cảm tình hơn, vì các đảng Cộng sản Âu Châu đều lệ thuộc Mac Tả Khoa không ít thì nhiều. Trung Cộng muốn giải thích với Âu Châu rằng Trung Cộng luôn luôn yêu chuộng hoà bình và kế hiếu

chiến chính là Nga số với các đồng lõa Cuba, Việt Cộng. Chúng cố vẽ ràng là sự hiện diện của quân đội CSVN cạnh bên giới Thái Lan và thái độ lo lắng của Hà Nội tại Kampuchia và Lào. Để chứng minh thiên chí, Trung Cộng đã yêu cầu Nga số trở lại bàn họp, và đó là điều Hoa Quốc Phong chắc sẽ nhắc nhở nhiều với các lãnh tụ Tây Phương trong chuyến Tây du. Nói tóm lại, mặt trận ngoại giao mới của Hoa Quốc Phong tại Tây Âu là một mặt trận đa diện nhằm bảo đảm an ninh cho Trung Cộng trên khía cạnh quan sự, nhằm trấn an thế giới về hình ảnh chính trị của Trung Cộng và đồng thời qua con đường phát triển kỹ thuật và kinh tế, xây dựng vai trò cường quốc của Trung Cộng trong thế giới ngày nay.

ĐÌNH CÔNG TRỰC

VÁN BÀI CUỐI CÙNG

(Tiếp theo tr. 1)

mùa vữa qua. Quân CSVN muốn diệt trừ các đơn vị đối kháng này và đồng thời chặn trước đường tiếp tế của Trung Cộng cho Khố Me. Bỏ có thể từ Lào qua ngã này, trước khi đến mũi dùi về phía biên giới Thái Lan.

3 YẾU TỐ QUYẾT ĐỊNH

Các quan sát viên đều đồng ý cho rằng lần này Hà Nội sẽ dồn hết phương tiện có thể có được, để có tìm một kết quả nhanh chóng. Số quân được mang qua đã lên tới 180 ngàn và người ta cho là CSVN cũng sẽ sử dụng 6 ạt không quân. Tuy nhiên 3 yếu tố có thể giúp cho CSVN có thể thành công là nhiều thời giờ, nhiều phương tiện và nhiều quân thì hầu hết CSVN chẳng năm vũng yếu tố nào.

Trước hết yếu tố thời gian hiện đang bất lợi cho CSVN vì tình trạng chiếm đóng xử người càng kéo dài

càng làm hao mòn sinh lực. Những lực lượng đối kháng đã có đủ thời giờ để kiến tạo tổ chức, mối nối với những hậu thuẫn bên ngoài. Nếu bấy giờ CSVN không gấp rút ổn định được tình hình thì nó chỉ một ngày một ung thối thêm và dẫn đến sự sụp đổ của chế độ vô nhân Heng Samrin, kéo theo luôn thất bại của quan thầy CSVN ở Kampuchia.

Sau đó là yếu tố phương tiện, tùy thuộc vào Nga số và không phải là vô tận khi những khó khăn kinh tế của khối Nga và chủ hầu cũng chống chọi. Gần đây một số quốc gia Đông Âu cũng bắt đầu binh vi phải chịu đựng nhiều tổn kém cho chính sách của Nga ở Đông Đổng. Ngoài ra ai cũng biết là tầm quan trọng của phương tiện quân sự cũng có giới hạn trong một chiến tranh chống du kích.

Cuối cùng là yếu tố nhân lực thì những tin tức thu thập được ở Thái Lan từ các bộ đội đã đào ngũ hay bị bắt đều cho thấy tinh thần chiến đấu rất thấp của quân đội CSVN. Ngoài việc ăn uống khó cực vì có chận trễ trễ vấn đề tiếp tế lương thực, phần lớn binh lính chán ngán chiến tranh bất công tợn và hiện tượng các bà con cán bộ cao và trung cấp tìm thế lực để cho con em trốn khỏi "nghĩa vụ quân dịch" đang lan tràn rộng lớn. Đó là chưa kể đến những miền Nam lúc nào cũng sẵn sàng tìm cơ hội trốn thoát vì chẳng hiểu nổi tranh đấu cho cái gì và cho ai. Thêm vào đó, Hà Nội bị phần lớn lực lượng vi vẫn phải phòng ngừa một trận đánh từ phía Trung Cộng cũng như vẫn phải dùng gần 50 ngàn quân để trấn giữ bên Lào.

LAI THÊM HẬU CỨ THÁI LAN: MỘT VẤN ĐỀ NHƯC ỨC

Xét qua 3 yếu tố trên, ta thấy ngay là công cuộc của Hà Nội ở Kampuchia quả là khó khăn. Nếu thêm vào đó việc người cầm súng Khố Me lúc nào bị quá chỉ cần dấu súng rồi lái trốn qua biên giới Thái thì rõ là Hà Nội nếu muốn tận diệt kháng chiến Khố Me cũng phải suy tính cả đến yếu tố Thái Lan. Gần đây Hà Nội cũng đã bắt đầu bước tới Thái Lan bằng hậu cứ cho các lực lượng Khố Me đó và lợi tiếng đe dọa Thái "phải chịu trách nhiệm về thái độ sai lầm của họ". Đây vẫn lại là thủ đoạn cũ rích của Hà Nội, sửa soạn đi luận và đổ đăm phần ứng của Thái và cả của thế giới để can thiệp quyết định xâm nhập hay không vào lãnh thổ Thái. Dưới con mắt của Hà Nội, vượt qua biên giới Thái là một hành động hữu ích và cần thiết vì ngày nào các lực lượng đối kháng Khố Me còn qua được Thái Lan để trú ẩn thì ngày đó Hà Nội chưa giải quyết được vấn đề Kampuchia theo ý họ. Có lẽ trong giai đoạn này con tính nhưu óc nhất của Hà Nội nằm trong việc chọn lựa qua hay không qua Thái Lan. Lấy quyết định nào thì cũng có thể được lợi những cũng phải hứng chịu một số khó khăn dính liền theo.

QUA HAY KHÔNG QU?

Tuy quan lực của Thái Lan không phải là một trở ngại

(Xem tiếp tr. 5)

CỘNG SẢN TRUNG HOA CON ĐƯỜNG TỪ 30 NĂM QUA

TRUNG CỘNG KỂ TỪ NĂM 1949

Kể từ ngày đảng CS Tàu chính thức ra đời (4.5.19) CS Tàu không ngớt bị thất bại với lối tổ chức đảng và phương thức vận động quần chúng theo đường Khố Me Nga số. Mãi đến năm 1934, sau khi gần như bị tan rã hẳn trước quân đội của Tưởng Giới Thạch, nhóm tân quân bỏ chạy lên phía Bắc (vận lý tưởng chính), thì Mao Trạch Đông mới nắm được quyền hành trong đảng, đổi chiến thuật, trenh đấu lâu dài với quân đội Quốc Gia của Tưởng. Mao dùng nông thôn bao vây thành thị, tổ chức hạ tầng cơ sở tại những vùng đã được " giải phóng. Đến năm 1949, sau khi chiếm được toàn thể lục địa, đảng CS lên nắm chính quyền và tìm cách thiết lập XHCN theo kiểu T.Hoa. Những lúc đó đảng CS Tàu phải đối phó với một vấn đề vô cùng rộng lớn: trong một thời gian chiến tranh nước Tàu bị tan phá rất nhiều, việc cấp thời là phải giải quyết vấn đề kinh tế. Vì vậy mà ngay năm 1950 Bắc Kinh đã phải ký với Mac Tả Khoa một hiệp ước kinh tế, chịu nhiều thiệt thòi để được viện trợ chuyên viên. Và sau đó 1952 chương trình ngũ niên đầu tiên ra đời hoàn toàn cóp nhặt phương thức của Nga Số: đặt ưu tiên trong kỹ nghệ nặng trong khi canh nông bị coi nhẹ. Ai cũng phải công nhận là đến năm 1957, TH đã thực hiện được nhiều bước tiến đáng kể. Tuy nhiên, vào những năm 1957-58, tiến triển tái thiết gần như bị ngưng trệ hẳn vì có lẽ những năm đó đảng CS Tàu cho rằng họ đã hội đủ điều kiện để khởi mào cuộc cách mạng xã hội toàn diện, hoặc là biến cơ Nga Số qua quân chiếm Hung Gia Lợi (năm 1956) làm cho giới lãnh đạo ý thức được đe dọa của " đế quốc Nga số.

BƯỚC TIẾN NHẢY VỌT

Đầu năm 1957, trung đổng đang đưa ra chiến dịch "trả hoa đua nở", tạo không khí tự do chí trích, kiểm thảo những sai lầm trong thời gian trước. Kết quả là một người đã từng chỉ trích đảng trong chiến dịch trên

hoa đua nở đã bị thanh trừng một cách dã man. Có lẽ đó là một phương tiện hiệu quả loại trừ mọi phần tử chống đối trước khi đưa ra chương trình bước tiến nhảy vọt vào năm 1958 mà mục đích là tạo một tâm lý cách mạng trên toàn quốc đồng viên tất cả nhân lực cho việc sản xuất (đất đai được khai thác triệt để, nông nghiệp theo bộ tui mọc lên khắp nơi). Có thể nói là chương trình này gần như bị thất bại hoàn toàn nhất là trên phương diện tâm lý quần chúng. Vì thiếu phương tiện và kinh nghiệm nên năng suất và phẩm chất rất kém, mục tiêu quá tham lam để không đạt được mà còn đưa cả nước Tàu vào một cơn kinh hoàng kiệt sức vì "Bắc tiến nhảy vọt".

KHUNG HOẢNG NGA - HOA

Để hỗ trợ cho " bước tiến nhảy vọt ", ngày 29.8.58 đảng đưa ra chỉ thị tổ chức những " tổ hợp nhân dân " cần ban mới trong tổ chức xã hội TH. Mỗi tổ hợp quy tụ đủ mọi thành phần từ thợ giáo dục đến quân nhân. Vai trò của tổ hợp là tìm cách thúc đẩy cho cách mạng xã hội chủ nghĩa chóng đi tới mục đích. Việc này làm cho giới lãnh đạo Nga Số cảm thấy họ càng ngày càng mất ảnh hưởng chính trị trên tập đoàn lãnh đạo Trung Cộng. Đến tháng 7 năm 1960 khủng hoảng Nga-Hoa chính thức bùng nổ: Kouchtchev đột nhiên ra lệnh cho trên 10 ngàn chuyên viên Nga rời Trung Hoa và kể từ đó, hiểm khốn giữa 2 quốc gia Cộng Sản càng ngày càng trầm trọng.

CÁCH MẠNG VĂN HÓA

Ngay sau " bước tiến nhảy vọt " người ta đã thấy một tranh chấp sôi nổi trong nội bộ đảng CS nhất là trên mặt tổ chức quân sự: một đảng chủ trương một quân đội tân tiến, trình độ kỹ thuật cao và tách rời khỏi chính trị. Một đảng chủ trương một quân đội nhân dân hướng dẫn cách mạng. Năm 1959, Mao đưa Lâm Bưu lên làm bộ trưởng bộ chiến tranh đồng thời một việc rất phức tạp lúc đó là Mao

(Xem tiếp tr. 4)

Một vòng thế giới

NGA · SÔ ■ HÒA · KỶ ■ HÒA DỊU hay GAY CÂN?

(Tiếp theo tr. 1)

MTGPDT KHỜ ME RA ĐỜI

Một phúc trình nghiên cứu của quốc hội Hoa Kỳ cho biết quan đội Bắc Hàn hiện đang chiếm giữ hàng thứ 5 trên thế giới sau các quân đội Hoa Kỳ, Nga sô, Trung Cộng và Ấn Độ. Lực lượng tác chiến của quân đội Bắc Hàn vào khoảng 550 ngàn đến 600 ngàn người và hơn hẳn sự mạnh quân đội Nam Hàn. Bản phúc trình này cũng khuyến cáo chính phủ Hoa Kỳ duyệt lại chương trình rút quân khỏi Nam Hàn.

Trong một thư ngỏ gửi đến Brejnev, thủ tướng An Xá Quốc Tê buộc tội Nga sô vi phạm hiệp ước Helsinki và nhấn mạnh trên vấn đề giám giữ và trả tẩn những tù phạm về tư tưởng trong các "nhà thương điên".

Nga sô đặt mua 25 triệu tấn ngũ cốc của Hoa Kỳ cho khóa 79-80. Đây là số lượng kỷ lục 400 ghi nhận sau cơn số 18 triệu tấn của khóa 72-73. Trong hai năm trước Hoa Kỳ 15,7 triệu tấn và 14,6 triệu tấn.

Hoa Kỳ loan báo cho Nhật Bản biết đường như Nga sô có kế hoạch lập một căn cứ quân sự tại đảo Shikotan, thuộc quần đảo Kouriles đang trong sự tranh giành giữa Nga sô và Nhật bản.

Những nguồn tin chính thức cho biết Tổng thống Nam Hàn Park-Chanh-Hi thiết lập một cuộc họp xát giữa các bộ và các quan chức của cơ quan tình báo Hàn quốc.

Trung Cộng, theo sự tố cáo của Hà Nội, đã cho tước mộ một số dân tỵ nạn Lào tại MUONG NAM, để chống lại chính quyền Vạn Tường, con đẻ của CSVN.

Năm ngàn sinh viên và giáo sư đại học thành phố Bắc Kinh xuống đường phản đối sự chiếm đóng dài hạn khu đại học thành phố này bởi quân đội từ ngày cách mạng văn hóa khởi kiện. Đây là lần đầu tiên có sự phản đối của giới trí thức chống lại quân đội ở TC.

Bộ quốc phòng Mỹ, ngày 12 tháng 10, xác định rằng quân đội CSVN và Pathet Lao đã dùng hỏa lực để chống lại người Mường ở phía Bắc Lào. Hàng ngàn kháng chiến quân thuộc thiếu số vùng Phou Bia bị sát hại.

Tuộc đoạt quốc tịch và quyền công dân, đó là biện pháp rất được hình thành sau này ở thế giới Cộng Sản để trừng phạt những phần tử đối kháng. Trừng phạt tra khảo, nhốt tù đã không làm nhụt người báo về nhà quyền ở mấy xứ CS nản chí hay lui bước. Vì vậy CS đã nghĩ ra biện pháp ấy để tống khứ thành phần chống đối. Trừng phạt mới nhất của kịch giả PAVEL KOHOUT với tội giao thiệp với một nhân vật của hiện trường 77.

Sau vụ thương viện Hoa Kỳ phanh phui vào đầu tháng 9 là có một lũ đoàn tác chiến Nga sô đồn trú tại Cuba, bang giao giữa hai nước lại thêm phân căng thẳng. Vụ này xảy ra trong lúc Nga sô đang sát ruột theo dõi những buổi tranh luận ở Thượng Viện Hoa Kỳ giữa các phe ủng hộ và chống đối điều ước SALT 2. Phải nhắc lại là tuy thỏa ước này đã được ký kết giữa Brejnev và Carter nó vẫn còn phải được sự phê chuẩn của thượng viện Hoa Kỳ thì mới được áp dụng. Đòi hỏi Nga sô việc phê chuẩn điều ước SALT 2 là một vấn đề quan trọng và cấp bách cho nên Nga sô e ngại giới lãnh đạo Hoa Kỳ gây thêm chướng ngại và khó khăn cho chuyên này. Và từ những giấy phôi sởi nổi nhất của những buổi thường thuyết giữa ngoại trưởng Mỹ Vance và đại sứ Nga Dobrynin - về vấn đề lũ đoàn Nga ở Cuba, giới lãnh đạo Mạc Tư Khoa đã có lúc xét đến việc Hoa Kỳ có thể tuyên bố từ hoãn việc phê chuẩn điều ước SALT 2. Điều này hiển nhiên cũng không làm cho tình hình hai bên lắng dịu.

Rốt cục tổng thống Mỹ Carter cũng chỉ lấy một số biện pháp quân sự tượng trưng, như gia tăng những chuyên bay thám sát trên không phận Cuba, tăng cường quân số ở căn cứ Guantanamo, vì ông cho là lũ đoàn Nga sô đã đồn trú ở Cuba từ nhiều năm qua không phải là một lý do chính: chắc năm ở sự kiện Hoa Kỳ đã chọn lựa đi sát lại gần với Trung Cộng. Lòng vào trong một thế cờ tay ba thì chiến thuật của Hoa Kỳ thật dễ hiểu cũng như mối lo của Nga sô.

HUYỀN TIẾN BẮC.

Mối dây Hoa Kỳ còn ngăn chặn việc bán một số vật liệu điện tử có thể làm gia tăng sức mạnh của máy điện tử Nga sô đã mua của Hoa Kỳ vào năm 73. Nhưng rõ rệt nhất là đề nghị của tổng thống Carter yêu cầu thượng viện Mỹ chấp thuận cấp cho Trung Cộng - mà không xin cấp cho Nga sô - ước khoan Tồi Huê Quốc. Mạc Tư Khoa sẽ không khỏi xem việc này như một cử chỉ gây hấn và điều chắc chắn là chính sách hoà dịu giữa Nga sô và Hoa Kỳ đang trải qua một giai đoạn thí thách.

Anh cảm nghĩ gì trước cảnh diết chung của cả một dân tộc, khi những kẻ chủ mưu cuộc diết chung ấy là những kẻ mà anh tôn thờ ? Sau hơn 30 năm chiến tranh cách mạng, quốc gia VN chưa hưởng được 1 phút hoà bình, dân tộc VN chưa được một lần xum họp. Ngày nay, người VN lại phải nhận lãnh thêm sự hổ thẹn vì mang cùng 1 giòng máu với những kẻ sát nhân mà anh sùng ái. Nơi xứ người, anh còn có thể hành diện làm người VN, để từng "chống Mỹ cứu nước".

THẤT TRÍ LANG

Trong bản tuyên cáo làm hôm mùng 9 tháng 10 năm 79 trên vùng đất Kampuchia MTGPDTK cho biết cường lực chính trị sẽ được soạn thảo và đưa ra trước Đại Hội đồng quốc Nhân Dân. Cường lực chính trị này sẽ dựa trên những nguyên tắc căn bản của quyền lợi quốc gia, của lý tưởng xã hội trong đạo Phật, của một nền trung lập thực thụ (không gia nhập liên minh nào, không chấp nhận căn cứ quân sự ngoại quốc) và những nguyên tắc quốc gia độc lập, ven toan lãnh thổ, song chung hòa bình với các quốc gia

Độc thoại

thư ngỏ
Anh cảm nghĩ gì trước cảnh diết chung của cả một dân tộc, khi những kẻ chủ mưu cuộc diết chung ấy là những kẻ mà anh tôn thờ ? Sau hơn 30 năm chiến tranh cách mạng, quốc gia VN chưa hưởng được 1 phút hoà bình, dân tộc VN chưa được một lần xum họp. Ngày nay, người VN lại phải nhận lãnh thêm sự hổ thẹn vì mang cùng 1 giòng máu với những kẻ sát nhân mà anh sùng ái. Nơi xứ người, anh còn có thể hành diện làm người VN, để từng "chống Mỹ cứu nước".

THẤT TRÍ LANG

lân cận, tôn trọng nguyên vẹn của nhứt dân. MTGPDTK kêu gọi các cường quốc, các quốc gia trong vùng đi đến việc tổ chức một hội nghị quốc tế nhằm mục đích áp dụng những hiệp định Genève 20.7.54 và hiệp định Paris 27.01.73, bao đảm độc lập, chủ quyền, ven toan lãnh thổ, và trung lập cho Kampuchia, mang lại thái bình và an ninh cho 3 quốc gia Đông Dương và các quốc gia của vùng Đông Nam Á. Trong giai đoạn hiện tại nhưng mục tiêu ngắn hạn của MTGPDTK là :

- Thiết lập một sự ngừng bắn toàn diện và tức thì để các cơ quan quốc tế có thể cứu giúp dân tộc Khô Me.
 - Đòi hỏi quân đội Bắc Việt rút khỏi Kampuchia và yêu cầu Liên Hiệp Quốc giám sát.
 - Tổ chức tổng tuyển cử dưới kiểm soát của LHQ.
 - Trung lập hoá Kampuchia với sự bảo đảm của LHQ và các cường quốc.
- Theo lối của đại diện Mặt trận, lực lượng của họ gồm từ những quân của Heeng Samrim đã đạo ngũ, qua quân lực công hòa cũ, cho đến cả một số Khờ Me đó thoát khỏi vì thanh trừng hồi tháng 4.77. Những vùng hoạt động bao trùm các vùng Siem Reap, Preah Vihear, Kompong Thom và Kompong Cham cũng như mạn Bắc Tonle Sap và vùng núi Cardamone.

Những nguồn tin tình báo cho biết vũ khí được sử dụng xuất phát từ Trung Cộng và gồm AK47 hay trung liên theo mẫu M49 của Nga Sô. Súng có băng phóng lưu gồm các loại B40 và B41 và súng cỡ 60 ly của Trung Cộng. Tất cả được xem như thuộc lô súng đạn không lộ của Trung Cộng đã dồn chỗ qua và chôn sẵn ở Kampuchia trước khi Nam Việt thất thủ.

Có thể nói MTGPDTK là lực lượng kháng chiến của Khờ Me Tự Do, cho thấy một tổ chức chặt chẽ về quân sự song song với một tổ chức chính trị quy mô. Ngoài ra người ta cũng không quên lực lượng Khờ Me xanh của Intam gồm khoảng 2000 quân hoạt động ở biên giới Thái gần tỉnh Aryanaprathet và thỉnh thoảng xuất hiện ở tỉnh này với quân phục rằn ri, súng AK47, M16 hay M79 và sử dụng vàng hay tiền Thái để mua hàng. Những sự kiện đó cũng cho thấy chính phủ Thái Lan nhìn những sinh hoạt này với con mắt thiện cảm để nuôi dưỡng cho một giai pháp sau này ở Kampuchia. Việc ra mắt của một số lực lượng đối kháng tìm một con đường phù hợp với nguyện vọng của dân tộc Khờ Me chứng tỏ rằng những lực lượng này đã trưởng thành và hoàn tất giai đoạn soạn chuẩn bị, để chuyển qua giai đoạn đấu tranh tích cực, chỉ làm nổi bật rõ thêm vai trò thực dân, quân phiệt và ác bá của Hà Nội tại đây. Ngoài ra nó cũng cho thấy tình hình ở Kampuchia đã chín mùi và nhiều biến chuyển quan trọng có triển vọng xảy ra ở đây trong một tương lai gần. Điều này cũng phải xứng đáng cho người Việt quốc gia chúng ta suy gẫm và hành động.

LE THIEN

HOÀNG · SA : GIỌT NƯỚC LẠM ĐÂY LY ?

Giọt nước lấm đây ly, đầu giây mỗi nhỏ của một cuộc chiến thì như giữa Cộng Sản Bắc Việt và Trung Cộng rất có thể xuất khởi từ biển khơi, hay rõ hơn từ những dãy đảo Hoàng Sa và Trường Sa.

Hoàng Sa đã lọt vào tay Trung Cộng vào đầu tháng giêng năm 1974 (19.1.74) trong sự im lặng đồng loa và yêu hèn của CSVN lúc đó còn đang cần nhờ và nhiều vào sự trợ giúp của người "đàn anh" láng giềng.

Trường Sa bị giải phóng vào năm 1976 "sau khi khắp miền Nam đã rơi vào sự kềm kẹp của Hà Nội.

Năm trên 2 của của một Vũng biển rộng lớn đi từ hải phận T.C. cho đến hải phận Nam Dương, 2 dãy đảo này chứa đựng rất nhiều lợi - điểm kinh tế và chiến lược. Các đường hàng hải quan trọng nối Liên An Đô Dương với Thái Bình Dương đều đi sát kế Hoàng Sa hoặc Trường Sa và những cuộc thám dò tài nguyên cho thấy có dấu hiệu chứng tỏ sự hiện diện của một túi dầu khổng lồ trong lòng biển.

Chúng quanh đảo Hoàng Sa và Hải Nam, bắt chập mọi cuộc săn tranh với Hà Nội từ bao tháng qua T.C. đã không ngần ngại giao cuộc khai khẩn dầu hỏa cho một số công ty Hoa Kỳ. Nhờ vậy, đã từ tạo được một số lợi - điểm : thứ nhất, chính thức hợp quyền sở hữu của mình đồng thời dùng các công ty trên biển bình phong che đậy mọi cuộc tấn công từ phía địch thủ. Thứ vậy, các hạn đội Hoa Kỳ tức trực trong vùng bắt buộc phải can thiệp vào nếu các công ty trên bị đe dọa. Thứ nhì, từ Hoàng Sa, P.C. có thể kiểm soát được mọi sự đi lại của các thuyền bè Nga

sô lai vãng chung quanh cũng như canh chừng đứt mọi sự tiếp tế vật liệu cho Hà Nội tại Bè Nùng. Hơn nữa từ ngoài khơi Hoàng Sa, T.C. có thể dùng chiến hạm pháo kích vào Hải Phòng một cách thật dễ dàng.

Nếu chiếm được Hoàng Sa, Hà Nội sẽ đương nhiên giải tỏa được các áp lực trên và ngược lại, sẽ có một thế

THÁI · LAN : coi chừng phi cơ Nga !

Giới quan sát viên quân sự Thái vô cùng lo ngại khi thấy số chuyên bay của Nga sô đang từ 9 chuyên cho mỗi tháng 6 và 7 leo dần đến số 18 chuyên cho tháng 8 và 37 chuyên cho tháng 9. Gấp 4 lần so với lực ban đầu, chưa kể là chỉ cho riêng tuần đầu tháng 10, đã có đến 8 chuyên bay ! Để biện minh cho sự tăng gia này nhà cầm quyền Nga đã viện lẽ rằng các phi cơ không chở gì khác hơn than phân và thuốc men cho dân chúng Việt Miên. Thông thường, những chuyên bay có tính cách dân sự không thuộc phạm vi trách nhiệm của Bộ Quốc Phòng Thái, tuy nhiên sự leo thang đột ngột này đã khiến giới hải trách phải dấy dấy.

Hơn nữa, cũng không phải do trùng hợp ngẫu nhiên mà lúc này mùa khô đã nhiều với Hà Nội cần rất nhiều vật liệu vũ khí để tìm cách tẩy trừ các lực lượng kháng chiến tại Miên và phòng hộ một cuộc tái chiến rất có thể xảy ra với Trung Cộng. Một bằng chứng cụ thể hơn là việc Nga sô sử dụng những chiếc Antonov 22 để vận tải. Thường thường với những chiếc C130 của Hoa Kỳ, những chiếc phi cơ này

marh, qua một mũi dùi thọc ngay hông T.C. Hình ảnh một cuộc tấn công của Hải Quân Bắc Việt dưới sự hậu thuẫn hoặc ngăn ngừa hoặc công khai của Nga Sô vào các cơ sở của T.C. trên đảo Hoàng Sa có lẽ không đến nỗi vô tưởng cho lắm. Và cũng đừng đổ nếu xảy ra có thể sẽ là giọt nước lấm đây ly !

HOÀNG HỮU NHÂN

có sự chuyên chở 45 tấn hàng hóa không ngừng trên một lộ trình dài hơn 10000 cây số. Nhưng cất cánh từ Tachkent (một tỉnh lớn ở phía tây Nga giáp giới với A phú Hân) để đáp xuống Hà - Nội chỉ phải mất một khoảng cách gần 7500 cây số, thế mà những chiếc này cũng phải ghé Bombay (Ấn Độ) để tiếp vận thêm nhiên liệu thì đủ hiểu các "thuộc men về thực phẩm" nói trên nặng đến chừng nào.

Các chuyên gia quốc phòng Thái cho rằng những vật liệu được chuyên chở gồm toàn dụng cụ quân sự và nhất là những bộ phận cần thiết cho việc ráp nối gần 60 chiếc MIG 21 hiện đang chờ ngắm ngắm thực hiện tại Đà Nẵng.

Ngoài ra, khi nhận thấy các phi cơ Nga sô không lúc nào tồn trong lộ trình đã vạch sẵn và đôi khi còn bay thật thấp khi đi ngang không phận Thái, các chuyên gia trên cũng nghĩ ngờ các phi đoàn Nga thừa dịp này để xét và chụp hình các hệ thống phòng thủ. Chụp hình để soạn cho một âm mưu xâm lược nào đó của Hà Nội nhằm vào Thái Lan ?

TRẦN CÔNG BÌNH

Sinh hoạt THSV

VỀ ĐÊM HỘI TẾT CANH THIÊN 1980

GIÁ VÉ : 25F
VÉ ƯNG HỘ : 100F (về có đánh số ghế)

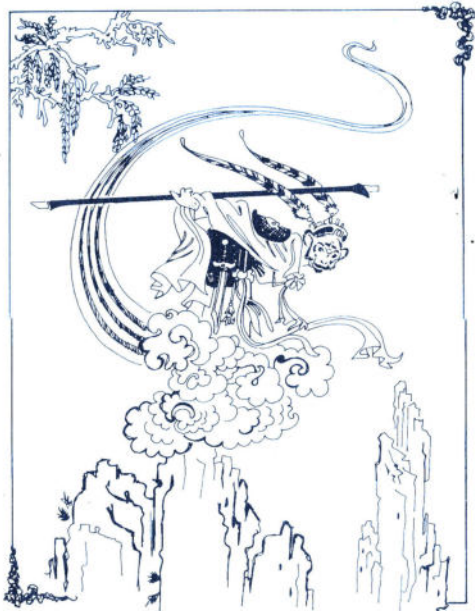
Quý vị có thể mua vé bắt đầu từ ngày 18-11-1979 tại:

- Trụ sở Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris
51 Rue Damesme 75013 PARIS
điện thoại : 589 42 79
xe điện hãm tram Maison Blanche
từ thứ ba đến thứ sáu : từ 20g đến 22g
thứ bảy : từ 14g đến 17g
chủ nhật : từ 15g đến 19g
- Tại nơi tập Tết
Centre des Deux Moulins
187 Rue du Chateau des Rentiers 75013 PARIS
xe điện hãm tram Nationale
mỗi chiều chủ nhật : từ 14g30 đến 19g
- Qua thư từ : cho đến ngày 20-01-1980
Ngân phiếu (chèque barré) xin để cho "AGEVP"
Xin biên rõ số vé mua cùng địa chỉ và tên người nhận vé.
Tem gửi về cho Pháp Quốc: 1F 30 từ 1 đến 4 vé
2F 30 từ 5 đến 10 vé
3F 30 trên 10 vé
Thư xin gửi về Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam Paris
51 Rue Damesme 75013 PARIS

LỊCH TREO TƯỢNG CANH THIÊN 1980

do Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris thực hiện sẽ được phát hành từ ngày 18-11-1979, là một món quà Xuân g i á trị, đườn văn hoá dân tộc.

GIÁ BÁN : 25F
Quý vị có thể hỏi mua tại các địa điểm bán vé đêm Hội TẾT.

Uất hồn một cõi giang sơn
Thường dân tới mãi thăm luân khở đây
Hồn thiêng sống núi còn đây
Vung gươm cho sớm diệt loài vong nô.

TẬP VĂN NGHỆ TẾT

Nối tiếp truyền thống 15 năm nay, THSVN tại Paris sẽ tổ chức một đêm hội Tết Canh Tân.

Đêm hội Tết sẽ là cơ hội cho chúng ta trở về với cõi nguồn, về với quê hương để hưởng lại những hương vị ngọt ngào ngày Tết nơi quê cha, đất tổ. Nhưng đêm hội Tết, cũng sẽ là dịp cho người VN Hải Ngoại tỏ rõ ý chí đấu tranh nơi nước ngoài.

yểm trợ kháng chiến quân nói quê nhà hầu đánh đổ bạo quyền CS đang dày xéo quê hương.

THSVN tại Paris cùng các bạn : Văn Nghệ, Tiếp Tan , Kỹ Thuật , v.v... mong mọi sự đóng góp xây dựng của các anh, các chị và các bạn hữu đêm hội Tết của chúng ta được thêm phần thành công và tươi thắm.

Các buổi tập duyệt văn nghệ sẽ bắt đầu từ ngày:

CHỦ NHẬT 21 tháng 10 - 1979
- Từ 14 g 30 đến 19 g

Địa Điểm : Centre des Deux Moulins
187 rue du Chateau des Rentiers
75013 Paris
Di chuyển : xe điện hãm tram Nationale

Đọc quyền

"Goulag Việt-Nam"

của Đoàn Văn Toại

Mỗi năm vào mùa thu, giới văn nghệ Pháp sôi nổi vì sự xuất hiện của nhiều cuốn sách mới lạ. Riêng năm nay, đối với người Việt Nam có vài quyển sách đáng được lưu ý. Đặc biệt là quyển "Le Goulag Vietnamien" (tạm dịch "Goulag Việt Nam") của Đoàn Văn Toại.

Trái với quyển "Une tragédie sans importance" (tạm dịch "Một thảm kịch tầm thường") mà William Shawcross, cựu phái viên báo Sunday Times tại Việt Nam, hay quyển "A la Maison Blanche" (tạm dịch "Tại tòa Bạch Cung") của cựu ngoại trưởng Mỹ Henry Kissinger, mang lại một số giải thích về vấn đề Việt Nam trong những năm 1968-1973, quyển sách của Đoàn Văn Toại là chứng kiến của thảm cảnh Việt Nam ngày hôm nay. Tên của Đoàn Văn Toại, chắc người Việt Nam trong và ngoài nước không còn xa lạ nữa, nhứt là từ tháng 5 năm 1978 khi anh sang ty nạn tại Pháp, đem một số tài liệu quan trọng tiết lộ ra cho dư luận thế giới (xem Nhân Bản số 16 ngày 1/7/1978).

Anh Toại đã ghi chép lại kinh nghiệm sống của chính anh dưới chế độ Cộng sản Việt Nam trong một quyển sách dày 343 trang, do nhà xuất bản Robert Laffont ấn hành vào đầu tháng 10 trong "Collection Vécu". Suốt try 343 trang, anh Toại đã giải thích, cách nào anh bị chế độ mới cầm tù, trong điều kiện nào anh

được thả ra 28 tháng sau mà vẫn chưa biết lý do bị giam cầm. Anh đã tả cuộc đời trong 28 tháng bên cạnh những tài phiệt của chế độ cũ không tìm ra lối thoát trong tháng 4/75. Anh đã tả những cuộc tra khảo dã man trong các khám đường, cuộc đời trong các hầm giam chật hẹp, bẩn thỉu. Anh kể lại cuộc sống của những kẻ vô tội bị vĩnh viễn nhốt vào ngục tối, anh kể lại những gương can đảm coi thường cái ngục như trường hợp ký giả Như Phong... Anh cũng kể lại những mưu mô để đưa thứ tử ra ngoài như hồi lộ tên Năm Lưu một cấp kiếng mát... Anh đã kể rất nhiều, những chuyện mà anh đã tai nghe mắt thấy trong những khám đường, trong ngục liên lạc với bọn cán bộ, trong những sự giao thiệp với ban bè cũ, những người đã bị lừa nhử anh.

Quyển sách của anh Toại, chắc là sẽ không được giải thưởng văn chương nào, nhưng còn quý giá hơn vì nó ghi lại kinh nghiệm đau buồn của một thanh niên có lòng với đất nước. Thật khó mà tóm tắt trong vài hàng những chứng kiến mà anh Toại đã ghi chép lại trong quyển sách, chúng ta hãy để chính lời của anh Toại kể luận "Việt Nam đã biến thành một trại giam mà trong đó có những ngục tù".

LÊ HÒAI PHONG

Phóng Sự

Tiếp nối truyền thống từ 2 năm qua, ngày Trung Thu 79 đã được THSV tổ chức vào một năm được gọi là dành cho các em.

Để tỏ lòng ưu ái với các em nhỏ, năm nay đặc biệt các chị đã đứng ra đảm nhiệm phần tổ chức ngày Trung Thu với một lồng hàng say và nhiệt thành đã làm cho các anh phải thất phục. Trụ sở vừa khánh thành xong liền được tận dụng, một ngày đẹp trời cuối tuần nếu bạn lơ mơ, đến trụ sở là sẽ thấy ngọn nhang trên thán, nào cọ, nào lộ sơn giầy màu và bao giấy bìa cứng. Chung quanh người sơn, người xếp, người nhấc, ai cũng tỏ vẻ tận tụy với công việc của mình. Nếu bạn muốn thưởng thức lại mùi vị của bánh nướng Đồng Hưng Viên thì đây là một dịp tốt để tới thấy các chi đang chăm chỉ lên vỏ các cục bột để vào khuôn. Trong khi thì lò nướng, một hương vị đậm nồng đang thoảng thoảng bay ra. Đặc biệt là năm nay sẽ có các em từ Bruxelles qua mua giúp vui cho phần sinh hoạt. Sau hơn 2 tháng trời cặm cụi vừa làm đèn, vừa làm bánh vừa nghĩ tổ chức phần sinh hoạt và bày trí chơi cho các em, vừa làm mâm cỗ đãi khách Phật để ngày ấy được mùa, ngày Trung Thu thắm thoát cũng đã đến.

Tôi vừa đến nơi là đã thấy những anh chị trong ban tổ chức đang lặn lội phân sự của mình, người cắt bánh người treo đèn, người đứng trang trí, người bắt âm thanh. Bên ngoài cửa vào của khu vườn quen thuộc ban chuyên chở đang hì hục khâu vác, thế là các anh đều bị trưng dụng tận tình. Các chi tiếp tân đang làm đàn chào để đón tiếp dẫn

cho các em và mỗi các phụ huynh mua vé tombola. Tôi nhớ đã mua rồi nên mỗi thoát khỏi cảnh bất khả dĩ trước những lối mồi mọc để thưởng của các chị. 5 giờ chiều phụ huynh và các em bắt đầu đến đông dần, nhờ trời thường nẹp dù đã giữa thu mà trời vẫn còn ấm áp.

Ngày Trung Thu 6.10.1979 năm nay đã đem lại cho các em thiếu nhi một niềm vui nhớ d'xưa lạ quê người, một dịp để gặp lại các bạn bè đồng trang lứa cùng giọng máu Việt, để nhớ lại những kỷ niệm êm đềm ở quê hương.

Các em đã hân hoan ra về, trong lòng ghi lại cuộc nhử đèn qua các khóm hoa bụi cỏ của khu vườn và hen sẽ gặp lại sang năm trong ngày hội Trung Thu đã trở thành một truyền thống của THSV.

THSV xin chân thành cảm ơn tất cả những bác và những anh chị đã đóng góp công lao để ngày Trung Thu được hoàn thành tốt đẹp.

Trong khu vườn, kể đi người lại nói chuyện xôn xao như 1 ngày hội lớn. Nhìn các em nhỏ hồn nhiên hát bài "Rước đèn tháng tám" mà tôi không khỏi cảm thấy vui lây và nhớ lại thuở ấu thơ của mình. Những nay thì đã xa thật xa và khi nhớ về quê hương đau khổ thì lòng tôi lại cảm thấy nghẹn ngào. Tôi bỗng bị vô vai:

Thế là tôi đi phụ các anh chị lo về đèn. Trời bắt đầu xẩm tối. Ngoài vườn đêm Trung Thu vừa bắt đầu bằng các trò chơi, với các tiếng còi la hét của các em, xen lẫn với tiếng của anh hoạt náo viên. Người tới mỗi lúc thêm đông. Vòng tròn bọn quanh 2 hàng cây lớn dẫn.

Con đường từ

bỏ chức chủ tịch nhà nước để cho Lưu Thiệu Kỳ lên thay (Lưu Thiệu Kỳ chủ trương canh tân quân đội) kể từ đó cuộc tranh chấp càng ngày càng quyết liệt (trong khi đó Chu An Lai, thủ tướng chính phủ từ ngày lập quốc vẫn duy trì với một khuy nh hưởng mới: khuy nh hưởng quân trị quốc gia quy tụ những chuyên viên kinh tế chính trị ...).

Mùa thu 1965, cuộc tranh chấp trên bùng nổ, Mao điều khiển cuộc cách mạng văn hóa, kêu gọi đảo tạo con người T.Hoa mới : bạo động trên mặt trí tuệ từ chính trị kinh tế đến văn hoá. Trong cuộc cách mạng này phe Mao-Lâm Bưu đã thắng thế, loại bỏ được Lưu Thiệu Kỳ. Nhưng sau đó thái độ qua trón của vệ binh đỏ bị kết án và ngay những người chủ trương cũng thấy cần có một sự ổn định, họ trở lại với giải pháp của Chu An Lai. Với uy tín cao nhân, với sự đồng ý của Mao (có lẽ từ ngày đó, gần 80 tuổi, Mao đã nhận thấy là cách mạng liên tục không phải là một giải pháp trọn vẹn), Chu An Lai đã tổ chức lại giường mây nhà nước, " phục hồi " lại những người đã bị hạ bệ trong cách mạng văn hoá (trong đó có Đặng Tiểu Bình) và đưa ra kế hoạch " bốn chương trình canh tân " trong buổi đại hội kỷ 4 quốc hội nhân dân tháng 1-1975. Trong thời

TRUNG THU 79

Các đèn con cá, ngôi sao, long lân trên cao làm tăng thêm phần màu sắc cho đêm Trung Thu. Các em ở Bruxelles trong y phục cổ truyền, đang thuật tha biểu diễn điệu múa hoa trong bát đé thường. Các chi tiếp tân lẳng xăng xuyến qua các sống người mỗi chén trà và màu bánh nướng thơm phức cho quý vị phụ huynh và quan khách. Cuộc nước đến bao giờ cũng được các em nồng lòng chờ đợi. Tôi bị bắt gác chỗ để nên đã phải trở tất cả tài ăn nói để đỡ các em đang bu lại :

- Các em ráng đợi một tí nữa, các anh chị sẽ phát đèn cho, nhé !

Sau cùng may thay, lệnh phát đèn được ban ra, các anh, xúm lại phụ các chi tiếp tân thấp đầu và phát cho các em. Đèn văng ánh sáng muôn màu lung linh qua đêm đông. Cuộc rước đèn qua các khóm hoa bụi cỏ của khu vườn đã chấm dứt đêm Trung Thu 79. Xin hẹn gặp lại các em năm sau trong phong tục đẹp này để các em luôn nhớ về quê cha đất mẹ mà tất cả chúng ta vẫn hằng mong một ngày trở lại....

VỤ TIÊN NAM

Nhằm gây quỹ giúp đồng bào ty nạn, các hội đoàn SV VN tại Lyon, Grenoble, Toulouse Marseille, Orsay và Paris sẽ tổ chức một buổi văn nghệ triển lãm :

Ngày 10.11.79 từ 19g
tại Salle des Fetes Vaise
23 Rue de Bourgogne
69 009 LYON

Mọi chi tiết xin điện thoại đến anh Nguyễn Thủ Hoàng (78) 80 29 95

ĂN MỪNG MỘT THẤT BẠI VĨNH VIỄN ?

gian này Chu Ân Lai phải đối phó với những phân tử cách mạng" (TJ nhân bang), họ tung ra chiến dịch chống Khổng Tử' nhưng vì uy tín đặc biệt của Chu Ân Lai và nhất là khi đó Mao đã đứng ra ngoài vòng tranh chấp nhóm này đã không đạt được ý muốn. Họ muốn kết tội một số người trong đó có Đặng Tiểu Bình là những phân tử phản cách mạng, trưởng giả. v.v...

SAU CÁI CHIẾT CỦA MAO TRẠCH ĐÔNG

Nhưng không may cho nhóm chủ trương cạnh tân, Chu Ân Lai năm xuống ngày tám tháng Giêng năm 1976, nhóm cách mạng "qua khế" đã công khai đã kích động tiêu Bình và bè lũ "xét lại" và chỉ đến 7.4.76 họ Đặng chính thức bị loại khỏi bộ chính trị và những chức vụ chính thức. Đặng thời Hoa Quốc Phong được cất nhắc lên chức Thủ tướng chính phủ kiêm phó chủ tịch ban chấp hành trung ương Đảng (Hoa Quốc Phong lúc trước làm bộ trưởng bộ an ninh). Thành công trong việc lật đổ Đặng Tiểu Bình nhưng nhóm cách mạng quá khích không đạt được mục đích là đặt được người của họ vào những vị trí then chốt! Họ tiếp tục gây xáo trộn...

Ít lâu sau, ngày 9.9.76 Mao nằm xuống, Hoa Quốc Phong lên thay thế, một mặt họ Hoa kêu gọi trung thành với lời huấn dạy của cố chủ tịch, một mặt cũng cố quyền hành, thanh lọc hàng ngũ. Đến ngày 6.10.76 những phân tử đầu não của nhóm quá khích bị cơ quan an ninh đặc biệt bắt giam đồng thời một số tay chân tại Thượng Hải cũng bị hạ ngục. Khuyên hướng cách mạng qua khích coi như bị tan rã và đường hướng là khuyên hướng cạnh tân dần dần phục hồi lại quyền hành, và chỉ ít lâu sau Đặng Tiểu Bình trở lại giữ trọng trách nối tiếp chứng trình cạnh tân bốn điểm của Chu Ân Lai. Đến ngày hôm nay, đường lối chính trị của giới lãnh đạo của Đảng Cộng Sản Trung Hoa đã khá rõ ràng: - Tiếp tục đi cáo của Chu Ân Lai mở mang kinh tế đồng thời mở rộng ngoại giao để đưa Trung Cộng lên hàng cường quốc kinh tế vào cuối thế kỷ 20.

Con đường của họ còn nhiều khó khăn, vấn đề của họ là một sự lựa chọn. Trong 30 năm qua đảng Cộng Sản Tàu ở có công đưa 700 triệu dân Tàu ra khỏi nạn đói nhưng trải lại chính Cộng Sản đã làm cho con đường tiến hoá của nhân dân Trung Hoa bị chậm mất gần 20 năm trời. Chúng ta có thể cho rằng trường hợp Hoa là một thí dụ cụ thể chứng tỏ sự phá sản của chủ thuyết Cộng Sản: Cộng Sản không hề là một cứu cánh mà chỉ là một phương tiện để một nhóm người lên nắm quyền hành. Để kết luận, kẻ viết bài xin mượn một câu nói của Tôn Dật Tiên " Những quốc gia khác đã từng gây chiến tranh vì lý tưởng tôn giáo hoặc lý tưởng tự do, nhưng tại Trung Hoa thì hàng ngàn năm nay, dưới những chiêu bài khác nhau, người ta chiến đấu chỉ vì một mục đích duy nhất: Trở thành lãnh tụ.

Để ghi thế chiến đã chấm dứt hơn 30 năm về tháng 10 của thế giới đã chứng kiến một số quốc gia ăn mừng kỷ niệm 30 năm thành lập chế độ mới: 1.10 Trung Cộng (xem N.B tr.2), ngày 7.10 Đông Đức. Sự thành lập một chế độ Cộng Sản ở Đông Bá Linh đã thể hiện được mong của Nga Sô là kết tạo một số quốc gia lệ thuộc ở Đông Âu, sự lệ thuộc thể hiện rõ ràng hơn sau khi Hội Đồng Tương Trờ Kinh Tế (COMECON) ra đời vào tháng 1. 1949. Chủ nghĩa CS đã bành trướng ra khỏi biên giới Nga Sô 30 năm sau khi Lenine lên nắm quyền tại Mạc Tư Khoa. Vài năm sau, Nga Sô lại thắng lợi tại i Pyong Yang và Lào Nôi, nhân lúc Hàn Quốc và Việt Nam bị chia đôi trong những h ô i nghi trong đó gần như khối Tà o đã chịu thua trước khi nhập cuộc.

Lễ kỷ niệm long trọng 30 năm thành lập chế độ CS Đông Đức thức dậy thế giới kiểm điểm lại thành quả của Nga Sô và chủ hầu trong ba thập niên vừa qua. Nếu trong những năm thế chiến, Nga Sô xuất cảng chủ nghĩa CS nhờ giới thò truyền hoặc những trí thức lý tưởng, và thắng thế nhờ chế độ phát xít của Hitler hay quân phiệt của Nhật Bản, thì trong những năm vừa qua, chủ nghĩa CS lan tràn nhờ mũi súng, xe tăng và đại bác. Chiến xa Nga đã kim giữ Hung Gia Lợi hay Tiệp Khắc trong quỹ đạo Mạc Tư Khoa, cũng như đại bác Nga đã chiến thắng tại Sài Gòn hay Angola. Chiến thuật ngoại hiệp này là chiến thuật của kẻ bầy sức mạnh để đàn áp nhữ tại Lào hay Ethiopie.

CHIA RẼ NỘI BỘ

Sự thay đổi chiến thuật có nhiều lý do mà trước tiên là mức độ hiểu biết của dân chúng đối với các chế độ hiện tại ở các quốc gia Cộng Sản. Dân chúng tại Đông Đức đã nghe qua nhiều hứa hẹn mà vẫn không thấy một sự tiến triển nào nhất nào. Dân chúng sống trợ các vùng tự do cũng nhìn thấy rõ bộ mặt đế quốc của các chế

độ CS qua những thần kích tại Hung Gia Lợi và những cuộc bãi thị Việt Nam. Kế đó, chủ nghĩa CS không còn là một chủ nghĩa độc nhất. Công Sản theo ý Nga khế cùng nghĩa với CS theo ý Tàu và CS tại Tây Âu lại là một loại khác. Sự phân chia của CS năm ở hai nguyên do chính trên mặt lý thuyết. Thứ nhất là tại mọi quốc gia, CS phải ráng chế biến chủ nghĩa cho hợp tình hợp cảnh, để nó trở thành một môn hàng để bán hơn. Lần lần, những quan niệm của Marx chỉ còn ghi trong sách vở, Thủ nãi là sự khó khăn để áp dụng một lý thuyết mơ hồ nhiều vọng, tương. Lúc đó, lý thuyết trở nên hoàn toàn vô dụng.

Các nhà lãnh đạo CS có tham vọng lãnh thò nhiều hơn là tham vọng xây dựng xã hội theo ý Marx. Kết quả là những cuộc tranh chấp Nga-Hoa, sự xung đột Việt-Miên, vụ cải co QĐBA-Nam Tư. Thất ra các tập đoàn nắm quyền tại các quốc gia CS đều là những kẻ đóc tài, nuôi trong thâm tâm những mong để bá nhữ Kim Nhật Thành tại Bắc Hàn, Fidel Castro ở Phi Châu, Đông Đan tại Đông Dương...

THẤT BẠI KINH TẾ

Ngày hôm nay với 220 triệu mầu đất, Nga Sô vẫn không nuôi được 262 triệu dân, mỗi năm phải nhập cảng của Mỹ mảy chục tấn Ngũ Cốc. Trước thế chiến, Ba Lan và Tiệp Khắc là những quốc gia có kỹ nghệ tân tiến thời đó, s o với nước Tây Ban Nha đang chìm đắm trong chiến tranh thì một trời một vực. Ngày hôm nay, Tây Ban Nha, mặc dù một thòi gian sống dưới chế độ phát xít, đã sắp sửa trở thành một cường quốc kinh tế trong khi Ba Lan và Tiệp Khắc đang đi trên con đường chậm tiến.

Sự khác biệt càng rõ rệt hơn khi so sánh hai quốc gia Nam-Bắc Hàn hoặc Tây-Đông Đức. Trước khi nước Đức bị phân chia, kỹ nghệ vùng Leipzig (nay thuộc Đ. Đức) ngang hàng với kỹ nghệ vùng Ruhr (nay thuộc T. Đức). Ngày nay trên phương diện kinh tế, Đông Đức thua kém Tây Đức

mọi bề và còn thua kém cả những quốc gia cách đây 30 năm thua xa họ như Ý-Đài Lộ, các đầu Đ. Đức là quốc gia giàu nhất khối Đông Âu. Đông Đức về của Tây Đức hiện nay có thể đổi được 5 đồng Đức Mả của Đông Đức. Lợi tức đầu người tại Đông Đức là 4500 Mỹ Kim một năm trong khi tại Nga Sô con số này chỉ là 2900 Mỹ Kim. Phải nói 1 à hàng năm Đông Đức thu hồi được một lối tục đặc biệt lối 2 tỷ Đức Mả nhờ buôn bán người sang Tây Đức trợ khoản khổ "đoàn tụ gia đình". Lý do thất bại của Đông Đức so với các quốc gia Tây Âu là vì sau thế chiến thứ II, các nhà máy đều bị chuyển chớ về triều công Nga Sô, và cũng vì hơn 2 600 000 người đã bỏ xứ ra đi tìm tự do.

CÁM ĐOÁN TƯ ĐO

Việc bỏ xứ ra đi của ng. dân Đông Đức không phải là một chuyện hiển cơ. Nếu tại Tây Âu hay Bắc Mỹ có rất nhiều người Hung Gia Lợi, Cuba, và ngày hôm nay người Việt Nam do chính là vì con người không thể sống được dưới chế độ CS, tất cả mọi quyền đều bị cam đoan, ngoại trừ quyền để cao chế độ. Đó đó người ta mới chứng kiến sự thành công rực rỡ của các lối si Đông Âu, đặc biệt là Đông Đức, vì thế thao là lối thoát duy nhất của con người không muốn trở thành con chó hay là con kết. Để ngăn chặn và bốp nghet người dân, các chế độ CS đã bày ra nhiều hình thức mới là: xây dựng bức tường ở nhưc tại Bá Linh (xem N.B số 30), lập ranh giới traị giam, con nit ở miền cực lạnh ở Nga Sô, nhữ trai tư ở Trung Cộng, trai cải tạo ở Việt Nam, giết dân để được yên ổn như tại Campuchia, nhốt vào nhà tù những diên ở Mạc Tư Khoa, đuổi dân ra biên ở Việt Nam, tước bỏ quốc tịch ở Tiệp Khắc cũng như là những biện pháp cuối cùng mà các tập đoàn CS đã cố gắng kiến trong những năm gần đây.

Những biện pháp càng ngày càng thêm lỗ lạng như xuyên chứng minh sự bất lực của các nhà lãnh đạo CS trong việc cưỡng bách người dân theo khuôn mẫu của chế độ. THẤT BẠI LÀ MỆ THÀNH CÔNG ? Trong sự kiểm điểm số lược kết quả của các chế độ CS trong ba mươi năm qua, người ta nhìn thấy rõ ràng một sự thất bại toàn diện tại các quốc gia họ nắm quyền. Nếu Trung Cộng có vẻ đã thành công so sánh với Ấn Độ vì đã nuôi được dân chúng Trung Hoa ăn không chết đói, thì phải nghĩ gì về sự thành công rực rỡ của Trung Hoa Quốc Gia? Nếu Cuba duy đồ được dân chúng biết độc biệt việc, thì phải ban khen đến mức nào Costa Rica nơi đó tỷ lệ người dốt chữ còn kém hơn ? Phải chăng là 30 năm chưa đủ để phân xét những chế độ có tham vọng muốn cải tạo hoàn toàn con người. Những kinh nghiệm 60 năm tại Nga Sô cũng không đem lại kết quả gì hơn. Cứ khoảng 30 năm thì một thế hệ mới lại được tạo ra, những chính thể mới tại các quốc gia CS lại là thế hệ chúng tôi mãnh liệt chế độ đang kềm bô. Các bị cáo trước những toà án CS tại Prague hay Mạc Tư Khoa phần đông đều ở lứa tuổi 30-40. Chính thế hệ mà chế độ CS đã đào tạo nên lại

là thế hệ đang bị chế độ thối rữa mạnh mẽ nhất. Do đó mà trong guồng máy CS toàn những kẻ già nua.

Thất bại hiện thời của CS cũng không cho đâu một mầm mống thành công nào trong tương lai. Đó là một sự thất bại vĩnh viễn. Ngược lại, sự thành công rực rỡ sẽ nằm ở phía những người yêu chuộng Tự Do.

ĐINH THIỆT CAN

ván bài cuối cùng

(Tiếp theo tr.2)

đang kể, Hà Nội cũng khó có thể do được trước phản ứng của khối ASEAN, của Trung Cộng, của Hoa Kỳ trước sự kiện Thái Lan bị tấn công. Điều này có thể trở thành cái cơ cho một số quốc gia can thiệp vào và tìm cách giải quyết vấn đề Kampuchia, lúc đó theo một chiều hướng hoàn toàn bất lợi cho Hà Nội. Người ta thấy rõ sự dấn dọ của Hà Nội qua cố gắng giữ gìn nguyên vẹn mọi đường hướng hàng đồng có thể mang ra sử dụng sau này. Chẳng thế mà song song với những lối đi của Vong các của đài Hà Nội, Nguyễn Cơ Thạch đã đi gặp Thủ Tướng Thái và tuyên bố "quần Hà Nội sẽ không xâm nhập vào lãnh thổ Thái Lan". Hai bên cũng cùng nhau thỏa thuận tránh để cho tình hình càng thêm phức tạp. Nhưng chỉ hai ngày sau khi nghe được những lời tuyên bố hoà hoãn này, môi mảy mả moc-chê nổ tung trên đất Thái làm thiệt mạng một số nông dân. Trong pháp Thái đã lập tức trả đũa ban qua bên kia biên giới. Sự kiện này cho thấy rõ là chiến tranh có thể bắt cơ lúc nào lan tràn đến đất Thái Lan.

THẤT SẴN SANG CHIẾN ĐẤU

Thật ra chính phủ Thái Lan lo lắng rất nhiều về vấn đề này mặc dù đã được các nước như Nam Dương, Mã Lai Á, Tân Gia Ba tuyên bố sẵn sàng tham chiến để giúp đỡ. Ngay đến đại sứ của Trung Cộng ở Vong Các cũng có nơi Trung Cộng sẽ giúp Thái Lan trong trường hợp Thái bị tấn công. Nhưng điều này không ngăn cản Thái chuẩn bị để phòng một cách ráo riết qua đợt mua vũ khí tối tân của Hoa Kỳ trong mùa hè vừa qua. Hồi tháng sáu Thái Lan cũng đi chuyển về phía biên giới những đơn vị của sư đoàn một kỵ binh đồn trú tại Vong Các và Saraburi. Theo như lời của Thủ tướng Chama nan trong lúc đi tham sát các lực lượng biên phòng "Thái Lan đã sẵn sàng" và nếu cần "quần đội Thái sẽ chiến đấu đến cùng".

XẢ LẠNG

Nói tóm lại Hà Nội đang bị thòi gian thúc bách, cần ổn định được nhanh chóng tình hình ở Kampuchia để con đem sức về bù đắp cho một tình hình tại quốc nội đang tuột khỏi tầm kiểm soát. Ai cũng nghĩ là tập đoàn cam quyền hiện tại ở Hà Nội đang sa lầy ở Kampuchia, khó có thể tồn tại nếu bị thất bại ở nơi đây. Do đó, chiến dịch mùa khô này trở nên sinh tử đối với Hà Nội và giống như van bị cuối cùng mang năng tính cách cam go và kịch liệt.

NGUYỄN TRƯỜNG THƯỜNG

Gia chánh

- VẬT LIỆU :
.100 gr. bột gạo tốt (farine de riz blanc Thái Lan)
.100 gr. bột nếp đặc kỹ
.100 gr. bột năng (amidon de tapioca Thái Lan)
.290 cc nước lạnh + 2 muỗng súp dầu

CÁCH LÀM BÁNH :
Nước hoà với bột gạo, bột năng, dầu, trộn đều, bắc bếp quấy chín 80%. Cần thận kéo von. Tắt lửa, trút bột nếp vào nhồi thật kỹ cho nhuyễn đều trong 15,20 phút. Đặt bột vào trong một cái tô đã thoa chút dầu, lấy khăn ẩm đậy lại.

- NHÂN :
Tôm tuyền : 200 gr
Thịt echine : 200 gr
Củ năng : 80 gr
Nấm hương : 6 cái
1 muỗng súp dầu, 1/6 muỗng café tiêu, 1 củ hành tây, 6 củ hành échalotte, 1 muỗng café bột ngọt, 5 muỗng café tàu vị yếu.

CÁCH LÀM
Trộn bóc vỏ, bỏ râu, rửa sạch băm nhỏ, thịt echine băm nhỏ, nấm ngâm mềm bỏ cuống băm nhỏ, củ năng thái

HÁ-CÁO ĐẶC BIỆT

nhỏ, hành hai thứ băm nhỏ vắt khô. Xào hành thơm, cho tôm thịt và các gia vị vào xào chín và khô nước.

Lấy một miếng bột nhỏ đem cán mỏng hình tròn chũm 8 phân đường kính, cho một muỗng café nhân vào giữa, gấp miếng bột làm hai, dùng hai ngón tay xếp phẳng trên là bột thành từng "pli", phan sau không xếp, đoạn ấn nhẹ cho dính, sửa lại cho giống hình cái túi.

Đặt một xúng nước sôi có pha chút dấm, xếp bánh vào xúng đã thoa dầu hấp 5 phút mở nắp ra, phun nước lạnh đều mặt bánh hấp lại 5 phút này là chín. Lấy bánh ra đây giấy thiếc lại cho nóng và để bánh được mềm dẻo dai.

Khi ăn chấm nước mắm pha chanh, ớt, đường, tỏi băm nhỏ, pha tùy theo ý mà dùng. Bánh chín đặt trên một bánh mót là ngỏ cho đẹp mắt ăn thơm ngon, hay tía hoa cà rốt thái mỏng đặt lên là ngỏ.

BÍ CHỮ : Bột càng nhỏ càng dẻo dai, cho vào cối quết càng tốt.

BÀ TUYẾT ANH

BỨC THƯ

MINH ĐỨC HOÀI TRINH

Anh,
Hôm nay tôi lại được trở lại nếp sống cũ, tuy nợ nần vẫn chưa trả xong, về như anh biết, đi Brésil về lại thêm một món nợ mà lương không lên, việc không thêm, nên vẫn là chúa Chôn như thường.

Ngày xưa chúa Chôn nhiều lắm sao anh? Nhưng chắc Chúa nợ vì đờ chơi chủ đầu phải nợ vì tờ báo H.V.N. hay vì hội Văn Bút của chúng ta nhỉ?

Thời kể, cứ xem như là trời sinh voi thì phải sinh đủ cỏ cho voi ăn, nếu không thì voi chết mất còn chi. Trung Thu này anh có nhìn trăng, có ăn bánh nướng, bánh dẻo không? Thú thật với anh là năm nay chả biết bán gì mà tôi quên mất, ngày rằm thì có ăn chay, nhưng đêm Trung Thu không có mỡ của đèn sáng, có trăng buồn, tôi phải lấy bài thơ của Bạch Cư Dị ra để hồi tưởng xem đêm ấy trăng là khách của nhà ai: "Bất tri kim dạ nguyệt, Hữu tác thủy gia khách" (không biết đêm nay trăng làm khách nhà ai). Xin phép tác giả đổi chữ "kim dạ" ra chữ "thứ dạ", để hồi tưởng rằm đêm ấy.....

Anh cũng có phần nản sao? La Mã đang cháy mà dám nói chuyện ăn chơi? Xấu hổ thật, nhưng nhìn ra chung quanh, thấy thiên hạ còn đáng trách hơn, sử hổ hùng vô tính của mọi người làm tôi phát sợ. Hình như người V.N. ta bị mấy chú chết đầu độc từ cái thời nào, ai cũng chỉ lo vinh thân phì gia. Các bà công danh, sự tham tiền, tham lợi, sao mà nỡ ăn chường lấy con người. Một nghề sặc đến thăm nghe tôi đi Brésil về thanh công, ông ta chia mừng, nhưng khi nghe nói đến chuyện nợ nần thì ông ta cho một bài học rằng: "phải như Hoa Kỳ, thành công thì phải giấu mới gọi là thành công".

Mang ra để thảo luận với anh hôm nay. Quan niệm ấy chắc hẳn phải đúng, đời với tất cả mọi người, anh thứ đặt vấn đề với các bạn xem. Chỉ có một điểm tôi thấy khó thực hành là làm sao để giấu đây anh? Với cái tính của tôi, mà nếu anh biết, càng biết lại càng thấy là nan giải.

Đành vậy, mỗi người mỗi cuộc sống. Vừa có một quyển sách mới mang tên "Le Goulas vietnamien" anh có nghe nói không? Sách do một người Vi kể cho một người Âu viết ra, nhà Lagfont xuất bản. Người kể là ông Đoàn Văn Toại, và người viết là ông Michel Vaizrol, nếu có thể giờ anh nê n đọc. Cố nhiên, chuyện từ đây thì giờ này báo chí đăng tải rất nhiều, nhưng đây là một cuốn sách mang một vài sự kiện, một vài chi tiết, mà việc đóng góp vào việc nói lên n đ i đầu của người V.N. chúng ta ngày nay không phải là không đáng kể? Người thiếu với anh vài chữ riêng tôi, cảm thấy sạch là buồn, mỗi khi đọc sách, hoặc báo nói về VN là tôi xót, cứ như bị ai mang báo ruột gan. Không phải mình tôi đâu anh, có nhiều người bị cái chứng ấy. Anh có bị như thế không? Và mỗi lần bị những thứ ấy nó báo ruột, báo gan thì phải làm gì? Phòng thuốc của tôi là tìm sách có ra đọc. Hôm nọ tình cờ bắt chợt được một quyển sách của Mạnh Tử, gặp ngay thiên "Ly Lâu Hà" có một đoạn luận về chữ quân tử. Khi hai đời thú gặp nhau, Đủ Công Chi Tử thấy ông Tử Tạc Nhụ không cầm cung, hỏi ngay rằng: "Phu tử hà v bắt chấp cung? Tại sao ngài không cầm cung? ", ông kia trả lời rằng: "Kim nhậm ngã tằm tác, bất khả dĩ chấp cung" (hôm nay tôi ôm không thể cầm cung). Đủ Công Chi Tử nói rằng: "Thầy của tôi là học trò của ngài, ngã bắt nhân dĩ phu tử chỉ đạo phân hai phu tử" (tôi không nỡ mang cái đao của ngài ra mà hại ngài...). Nội xong lấy tên rút cái đầu sắt ra, bắn bốn phát rồi đi trở về, vì lệnh của v u a không dám không thì hành.

Tôi hành ha anh, bắt nghe chuyện cò, nhưng anh có thấy là người xưa thật đặc biệt không anh, đời nay và thế anh thì đọc quyển Goulas vietnamien đó rồi, anh sẽ thấy con người bây giờ cũng một giống mà, một lịch sử, nhất là người ta không làm gì mà cũng trả thù như điên như cuồng. Tại sao vậy anh? Hay tại ông tổ Các-Mác không dạy kỹ, có trả thù thì trả thù người khác giống, và có làm sao m o i trả thù chứ người ta cũng vô sản như mình, cũng đi l a m nuôi thân cực khổ như mình chứ có bóc lột ai đâu, thế mà cũng mang người ta ra hành hạ, phải dùng đầu ông Các-Mác lên đầu cho một trận thì đủ được. Chắc Các-mác sẽ chửi, báo đầu phải lỗi tôi, tôi tên Lê Nin, n học không thuộc bài. Tôi ông này ra ông này cũng sẽ đổ lỗi cho người khác và cứ như thế, anh nghe tiếp đi rồi sẽ thấy.

Những thư này cũng không phải chỉ nói chuyện thầy trò đó rất không học thuộc bài đó đâu, mà nói đến ông Trần-Vân-Tuyền, chắc tại thầy con sống cũng đọc Mạnh Tử h o i nhiều và chắc là thiên Ly Lâu Hà được ông nghiên ngẫm kỹ đến nỗi tin rằng: Giáp với Đông cũng là bạn cả. Câu này là nguyên văn của ông Tuyền nói với ông Toại khi mới mất nước. Cái nhà ông Tuyền, thầy Mạnh Tử đã dẫn rằng: "Tận tín chi thư bất như vô thư". Đứng có đọc sách mà hành động theo một cách mà man như vậy. Đêm nay chắc tôi sẽ ngủ mê thấy ông Tuyền về cái nhau chứ chẳng chơi, nhưng không sao. Tha hồ cho cái, đến cha mẹ tổ tiên người ta còn khg tha thì h o gì đến chi ban.

Thư này nhờ có ngày rằm tháng dài nên kể lằng nhằng, nhưng khi nào ngờ rằng mình có thứ gì từ từ là sẽ kết đũa, kính nghiệm của tôi, anh có đồng ý, vì cứ ngỡ rằng c ó n ngày gió, hôm nay là ngày mây nổi mà thư này vẫn còn nằm yên eo trên cái máy chữ.

Khoe với anh, tôi vừa mới nhận được một kỳ trà ngon, qua sinh nhật đây, có mấy người bạn phương xa năm nào cũng không quên gửi trà ngon cho "Vũ nữ-s" để cho có hương mà sáng tác và viết những bài thư lằng nhằng cho các anh đọc. Các bạn thấy báo chí viết về công việc tôi làm, cắt b a o gửi cho, tôi chẳng trả lời, nhưng lúc nhận trà là với vàng trả lời ngay, cảm ơn rồi rít, mang bao nhiêu văn chương ra chứng minh. Hạn các bạn sẽ cười chê rằng tham uống.

Xin lỗi, thư dài rồi sắp phải đi học, xin lỗi anh, ngừng và xin hẹn thư sau.

M.-D.-H.-T.

CHUYỆN GÀN CHUYỆN XA

TỬ HÌNH

ở trên cái thế giới này, mỗi nước có những loại t ư hình riêng biệt. Tử hình vốn là hình phạt nặng nhất nên người ta chỉ gán án tử hình cho những tội xét là nặng nhất dưới con mắt của n h à cầm quyền hay của xã hội mà thôi.

Chẳng hạn như bên Anh Quốc thì phải ám sát cảnh binh mới bị tử hình (bên Anh Quốc cảnh binh không có khi giới) hoặc bên Hoa Kỳ phải là một thứ sát nhân ác độc nhất thì mới bị xử tử.

Thế nhưng tại Việt Nam thì chỉ cần leo lên ghe chèo xa bờ một chút là có thể bị bắn chết ngay vì cần bộ nó sợ đó là chạy tay nạm. Mà nhà cầm quyền thì quá ngây về vấn đề này lắm!

Hoặc tại Nga thì chỉ cần bán vài bất hợp pháp. Đó là sự thật tại cái xứ văn t ư hào là đại cường quốc. Với ngành dệt vải là một ngành luôn luôn yếu tại các nước CS nhưng không ngờ luật pháp lại kiểm soát việc bán vải chất chết đến như vậy.

Chắc vài khan hiếm lắm nên con người mới có thể bị tử hình vì bán vài dù là bán lậu. Bọn anh chàng Sepiash-vili, Adziavili, Michalch-vili, Abassov và mọi n ếm mũn xong, để lại bốn đăn con nheo nhóc.

Cái văn minh của thế giới CS đã đi quá xa. Chả ai theo nổi!

LÊN CHỨC

Không nổi nào lên chức nhanh như trong đoàn vũ Bolchoi của Nga số. Những ai đã học vũ tại Opera Ba-lê hay Mỹ thuật hoặc Luân Đôn đều biết rằng phải khổ học như thế nào trước khi được đóng các vai phụ. Nói chi đến vai chính. Phần lớn g i a rồi mà cũng chưa được lên chức, đóng những vai đạo kép chính của vở kịch.

Nghe nói là Bolchoi còn khổ gấp đôi Ba-lê hoặc Luân Đôn. Lên chức chậm hơn nữa b o.

Tuy nhiên vài năm về sau này thì không hẳn. Nhất là trong tháng vừa qua. Đùng một c a i ngôi sao chính Godounov xinty. nan chánh trị tại Hoa Kỳ v à Kozlov được quyền thay thế.

Tướng Kozlov hẳn hạnh l a m ngôi sao chính cho lắm, ai ngờ đầu lại đùng một cái Kozlov và vợ là Valentina cũng n a m

Thái Lan sửa soạn...

(Tiếp theo tr.4)

đại liên M60 cùng một số lớn đạn dược, hệ thống truyền tin và trong pháo không đ ược 106 ly. Đợt trang bị này vẫn còn tiếp diễn và người ta ghi nhận là trong năm 79 ngân sách của Thái Lan được dùng vào quốc phòng lên đến 950 triệu Mỹ Kim gia tăng hơn so với 2 năm trước (1978, 825 triệu, và 1977, 525 triệu Mỹ Kim).

Ngoài ra, song song với khía cạnh quân sự, chính phủ Thái cũng không quên tìm kiếm những báo đảm trên phương diện chính trị, điển hình là dịp gặp gỡ mới đây giữa Thach và Kriangsak hay lời kêu gọi Liên Hiệp Quốc gửi qua một phái đoàn quan sát dọc theo biên giới Thái Miên.

Trong cơn sốt chiến tranh đang bao trùm khắp Đông Dương người ta tự hỏi Thái Lan còn đứng ngoài được bao nhiêu lâu nữa.

TRẦN VĂN NGOC

tay nhau cùng xin một đường ty nạn luôn.

Cái đũa voi Bolchoi tha hồ mà kiếm người thay thế các ngôi sao sáng! Q' t h a y phiên nhau mà xin ty n a n nhanh như vậy thì chả m a y chóc mà múa như vịt, n h ã y như ngỗng cũng lên làm minh tinh của Bolchoi.

Trong khi đó thì Nouriev, Barichnykov, Godounov, Kozlov chắc chen chúc nhau làm trên những vũ trường của thế giới tử do.

KHỐ XỬ

Không nước nào ở vào địa vị khổ xử như nước Nga trong lúc này. Nguyễn Đ'Á Phú Hải mới đảo chánh, Taraki bị Amin bán chết. Và Amin t r ở thành người "hùng" tại xứ này. Có một điều là người ta cứ hỏi rằng liệu Nga số có những tay vào nổi vụ này không? Có lý giả cho rằng không vì cách đây ít hôm, Nga số còn thiết đãi Taraki một cách thật nồng hậu tại điện Cẩm Linh trên đường về của y, sau khi y đi dự hội nghị Phi Liên Kết tại Ouba. Người ta còn nhắc nhớ rằng trong dịp này chính Nga còn tuyên bố hoàn toàn đặt hết niềm tin vào Taraki, người tay sai mệnh vận của mình.

Như thế có nghĩa là làm sao?

Nài như vậy thật thì Nga số quá gian hùng, tạo bạo quá mới dăng về vuốt Taraki, một đấng sai Amin đời sẵn sẵn sẵn. Máy lãnh ty tay s a i của Nga tại các nước, khách thầy vậy chắc cũng phải phát khiếp, lo cho cai thân nhỏ bé của mình.

Nửa đùa nửa thật

Bên Mỹ, bộ máy tuyên củ hầu lựa chọn ứng cử viên Tổng Thống lưỡng đảng ra tranh ghế Tổng Thống Hoa Kỳ năm 1980 đã bắt đầu làm việc. Hàng ngàn người, ăn lương, có tính nguyện có, đã bắt đầu cuộc chạy đua ra công sức vẫn đồng cho các "chủ nhân ứng cử viên" Ford, Reagan, Connally, Bush, Baker, v v bên đảng Cộng Hòa, cùng Carter, Kennedy, Brown phía đảng Dân Chủ.

Dân Mỹ rất hạnh diện về hệ thống bầu cử của họ. Không nơi ra những họ đều nghĩ rằng nhờ thế chế dân chủ, xã hội Tây Phương là xã hội văn minh nhất thế giới, và họ cảm thấy thường hai các dân tộc đang phải sống dưới các chế độ công sản độc tài, thiếu mọi quyền tự do dân bản. Đối với người Tây phương, chế độ dân chủ là đời người của chế độ công sản.

DIỆU NÀY SAI.

Gần đây, nhà chống đối Nga Guinzburg (người được nhà cầm quyền Xô Viết cho qua Hoa Kỳ vào tháng 4 vừa qua để trao đổi với điệp viên Nga bị Mỹ bắt) có nói một câu rất là chí lý: "Nếu có ai bảo rằng giờ đây tôi sống dưới một chế độ dân chủ, và có thể bầu cho bất cứ ai tôi muốn, nói thực với các ông, tôi không nghĩ được một ai tôi muốn bầu cho cả."

Không dám nói hộ ông Guinzburg những gì ông nghĩ nhưng Thăng Gân tôi thấy cảm thông với ông một cách bao đ ắm; không biết bầu cho ai nếu không thấy có

Còn nếu không như vậy thì té ra Nga số đã bỏ ra b a o nhiêu phương tiện để kiểm soát Á Phú Hải mà vẫn không kiếm soát được tình hình để cho taraki bị đảo chánh rồi... một mạng.

Một đấng thì chó má g u a một đấng thì ngu dốt quá. Tha hồ mà lừa chọn!

NGƯỢC ĐỜI

ở trên cái thế gian này lại chuyện ngược đời những ít chuyện nào lại ngược đời như chuyện cái chết của Ali Bhattu, người lãnh ty quốc của Hội Quốc.

Phải nhắc lại là Ali Bhattu cách đây mấy năm đã bị một tên Kâu Đen hay Râu Hắc (Zia Haq) nó lật. Chính tên "Râu Đen" này đã được Bhattu phong lên làm t ử tướng, lại phân cho cả, một chú vào khám.

Bình thường người ta c ó tội thì chờ bị xử. Mà bắt xong rồi mới xử? Xử xong rồi mới hành quyết. Hành quyết xong rồi mới chết. Đàng này thì chết xong rồi mới hành quyết, hành quyết xong rồi mới xử tội, chẳng phải ngược đời thì là gì? Và đó là trường hợp của ông Bhattu!

Sau khi ông bị tra tấn đến chết thì ông mới bị xử tử, họ đem xác ông ra treo cổ. Và sau khi treo cổ xong thì nhà cầm quyền mới gán c h o tội lỗi cho ông!

"Râu Đen" tuy vậy nên cần thân vì chờ bị xử. Mà bắt xong rồi thì có khi nguy hiểm lắm vì nếu cái xác nó ngược đời thì đây, về bốp cổ trả thù thì biết phải làm sao đây?

TRUANG VĂN LINH

Rượu và

ai đủ tài để đứng ra lãnh đạo tập đoàn. Không muốn dùng những phương tiện dân chủ (như là phiếu) nên tin chế độ mà chúng nhằm xây dựng không thực sự bằng chứng cho những giá trị đúng đắn.

Hãy đứng lên làm rượu với bình rượu. Thế chế dân chủ việc người dân có quyền tự do lựa chọn người lãnh đạo của mình - là một phát minh rất hay, hợp với Lễ Trời. Nhưng đó chỉ là bề ngoài, là cái bình, một cái bình bằng chất pha lê quý và đẹp. Còn nền văn minh chúng ta đang sống trong thế giới Tây-phương-tri ngay hôm nay mới là chất rượu. Thủ hội rượu ấy ra sao? Nền văn minh này là một nền văn minh duy vật, con đẻ của Thời Kỳ Phục Hưng bên Âu Châu khi người Tây Phương chối bỏ những giá trị thiêng liêng, đạo đức của thời Trung Cổ để chạy theo của cải thế gian, phát triển kinh tế, thường mai, kỹ nghệ. Nền văn minh này cũng là một nền văn minh của sự thời gian hạn định (civilisation de temporel), đối ngược với nền văn minh của sự vĩnh cửu (civilisation de l'éternel), vì cũng qua thời kỳ Phục Hưng, con người đi xa dần quan niệm rằng đời sống dưới thế chỉ là một giai đoạn rất ngắn trong đời sống trường cửu của linh hồn người ta (còn là quan niệm này nê tín dị đoan), để chỉ chú trọng đến sự hữu hình, đến những gì dính liú đến đời sống thế gian.

Lửa Thi

Từ hóa ngục ta về
 Lửa cầm thơ bốc cháy
 Mỗi mắt song lưu ly
 Rục lên niềm vật hân.
 VIỆT NAM ĐI VIỆT NAM
 Đón cơn gió ngát quá
 Đuổi bạn anh hùng sải, lang
 Lữ bao tàn Cốt sấm
 MÁU NƯỚC MẮT NHÂN DÂN
 Bầy chôn vùi dưới hồ
 Lửa Phục Quốc bùng lên
 Đốt tan loài quỷ ác
 Dân Việt Nam tột gi
 Phái Lâm thân trâu ngựa
 Nhử Việt Nam tột gi
 Bầy dâng cho ngoại tặc
 Từ hóa ngục ta đi
 Tìm tự do chân lý
 Nhung ý chí ngày về
 Vĩnh quang và rạng rỡ
 Dân Việt Nam đau thường
 do lũ bầy tặc ác
 Lịch sử sẽ sang trang
 Ngày tàn bay sập trời
 Vì hai tiếng hoà bình
 Việt Nam ta đau khổ
 Vì hai tiếng tự do
 Bao nhiêu người gác ngã
 giữa biên cương mệnh mông
 giữa lao tù cay nghiệt
 giữa rừng rêu hoang vu
 giữa hình yêu vĩnh biệt
 Nhưng thác lũ dâng trào
 Đùng đùng, người ngườ
 Máu đào đỏ máu đào
 Có vậy thì có trả
 Hẹn một ngày không xa
 Lửa thù ta bốc cháy
 Dân Việt ta mệnh h
 Đốt ra tro quỷ ác.

ASOLA 20.9.79
CUNG ĐIỂN

Bình rượu

Người Việt chúng ta khổ
 đau thấu trời từ h 4 năm
 nay phải hiểu một nền văn
 minh dựa trên vật chất và
 dựa trên sự hạn định là sai
 Do đó, nền văn minh chúng
 ta đang sống là một nền văn
 minh của "thế giới tự do"
 - sự duy vật và sự hạn định
 Nó, còn kinh khủng hơn vì
 đây sự lạm lạc đến cùng cực
 của nó, bằng cách thêm vào
 đó sự dâm man và thù hân.
 Nền văn minh "thế giới tự
 do" là một chất rượu độc
 đúng trong bình quý. Nền
 văn minh cộng sản là thuốc
 độc nguyên chất đúng trong
 bình thiếc ghê tởm. Nếu pha
 lẫn rượu độc với thuốc độc
 nguyên chất, ắt thuốc độc
 nguyên chất sẽ dần dần biến
 tất cả thành độc được giết
 chết mọi phần tốt trong con
 người.

Vì vậy, đối với những
 người có thiện chí, nỗ lực
 của chúng ta cho quê hương,
 cho thế giới ngày mai, phải
 là góp phần xây dựng một
 nền văn minh mới, một chất
 rượu thuốc quý có hiệu năng
 trị độc, để khi dùng vào
 thuốc độc cộng sản, nó hoàn
 toàn hoá giải chất độc,
 biến thuốc độc nguyên chất
 thành nước lã vô hại. Với
 phương tiện con người,
 thường phải cần đến bao
 chục năm mới làm nên được
 chất rượu quý. Nhưng, trên
 con đường đi xây dựng NỀN
 VĂN MINH ĐẠO TRỊ, hy vọng
 chúng ta sẽ được giúp bởi
 phương tiện của TRỜI.

THANG GAN

Sáng tác

(tiếp theo kỳ trước)

CÁI LỬ ĐỒNG ĐÈN

Hàn mua lữ đã được m ô t
 thời gian. Thế rồi một hôm,
 nhân dịp cuối tuần đi dọn
 dẹp nhà cửa, hàn đang cầm
 phát trần, phui bụi đọng trên
 lữ bỗng dùng tay, ghé sát
 mặt vào mặt lữ. Không dẫu,
 hàn không nhìn lầm : lữ ứng
 cặp kè, kỳ không, ngay c ả
 đèn lũng, rần, đây vậy, m ả
 những vậy này dường như kh
 có khi mua ! hàn bỗng dấm ra
 ngờ vực đối với chính mình.
 Có thể là dưới ánh sáng vàng
 vọt yếu ớt của tiem ban, lữ
 cợt, hân đã không thấy rõ nh
 cái vậy này ?

Bằng đi một thời gian, hàn
 bận việc lữ bị ở s ở và kh
 lữ ỳ đến cái lữ đồng,
 Một tối có anh bạn học, c u
 tối chơi, anh ta thấy cái lữ
 trấm trổ khen ngợi : " Toa
 mua đây được cái lữ ng ả q"
 Rồi chỉ con rần năm, tr ền
 nắp lữ (anh này có vẻ rần
 về, sinh vật học, !) : " Loại
 rần này hiếm lắm, rần biến
 đổi"

Sau một hồi chăm chú xem
 xét từng nét, anh ta vượt
 lúng kỳ không, nói : " K h ả
 quá, y như thật". Hàn toat
 mồ hôi lạnh : hàng gaj, nh
 li ti chạy dài dọc sông lũng
 hạ con, kỳ không, hàn có thể
 quả quyết rằng KHÔNG HỀ C
 lúc mua ! Làm sao một vật y
 trí vô giác có thể quả vậy,
 mọc gai ? Ly trí của h ả n

vùng đây chông cự với giả
 thuyết đó ; nhưng cho dù có
 điên rồ, có phản khoa, học
 chẳng nữa, hàn cũng giật giac
 thấy sợ hãi. Linh tinh một
 sự không lành len len x ăm
 chiếm tâm tử hân.

Từ đó trở đi, mọi khi đi
 làm về hàn đều tối cạnh cạ
 lữ chong đèn xem xét và thí
 pháp nhẹ nhomy khi phan xét
 thấy một biến chuyển nào.

Được mấy bửa, yên lành thì
 bỗng một hôm hân bị s ở gi
 đi tiễn mặt vài ngày, lúc về
 vừa đẩy cửa vào phòng , hàn
 chợt có cảm tưởng như không
 khí trong phòng có động trng
 một sự chờ đợi căng thẳng,
 cảm tưởng mạnh đến nỗi hân
 suy tếu lên : "Ai đó?" nh
 đũa anh đèn , can phong
 trông trợn, mọi vật đều nằm
 ngan nập nguyên vị. Sức nh
 tới cái lữ, hàn chạy vội lại
 Trối ! Hàn lao đạo suy tếu,
 trông ngốc đặp thình thình:
 hai con cắc kè uốn cong mình
 trong dáng điệu giun đ ỉ nay
 càng thêm phần hung tợn vì
 giờ đây chân chúng Đ Ắ TH Ề M
 MÔNG, bốn móng dài nhọn hoạt
 quặp vào bóng lũng đồng ! Váy
 nôi lên trông, th ả r ả r ả r ả.
 Hân tưởng chừng đạt đến tột
 định kinh hoàng khi nhìn đ
 cạ đây r ả : k ỉa , niêng
 r ả vẫn há ra r ả ng ả c
 MỘT H ẦNG B ẦNG, NH Ớ X ỈU
 sang
 loang dưới ánh đèn.
 (Xem tiếp tr. 9)

Ngẫm sự đời...

Nobel hòa bình

Đến ông tổng thống Carter
 hiền lành cũng thăm khi
 khai được Nobel hoà bình.
 Ông Carter tranh đấu cho
 nhân quyền ở khắp mọi nơi
 trên thế giới nhỏ (kể cả
 ở VN và Campuchia đó !) ;
 ông ta muốn giải hạn về khí
 hạt nhân thế; Nga lán Mỹ
 một vài nơi, ông chỉ lữm
 mắt (chiến tranh là điều
 chẳng lành cho nhân loại)
 Nga gửi vài ngàn cố vấn về
 trang qua Cuba, ông cũng
 không đến nổi nóng như Ken-
 nedy, v.v. và v.v... Vậy mà
 cũng không được các ông hàn
 Thy điếu đoái hoài đến.

Nhưng có người không
 giống ông Carter chút nào
 mà vẫn được Nobel hoà bình.
 Không nói ai cũng biết
 ông Lê đức Thọ của Việt Nam
 vĩ đại chia giải này với
 một " Bụt tái sinh " khác
 là Henry Kissinger.
 Năm năm sau khi CSVN trở
 ngón thần sầu khắp cõi Đông
 Dương, bọn lần thân vẫn
 chưa hiểu tại sao ông Thọ
 đã từ chối danh dự tối cao
 đó. CSVN giết người Cam-
 bốt ? Lịch sử là một điển
 tiến tàn bạo mà ! Lớn đ
 bé, mạnh bốp tai yêu, văn
 minh mới giết văn minh cũ.
 Có gì lạ ? Thọ là ruộng c
 của một Việt Nam hiếu chiến
 VN là tiền đồn của xã hội
 chủ nghĩa đi khai hóa thế
 giới kia mà ! Cuộc khai ho
 đã bắt đầu với Lào và C
 bắt rồi tiếp tục cho đến
 quốc thể giới biến thành
 địa đàng. Các cuộc truyền
 giáo của Âu Châu trong
 khoảng thế kỷ 15 tới 19 ở
 Nam Mỹ, ở Phi và ở Châu
 cũng đã mang lại nhiều kết
 quả tốt đẹp đấy chứ ! Thọ
 và đồng chí là người của
 thế kỷ 20 (thế kỷ đã chứng
 kiến Phát xít Đức tiêu diệt
 vài triệu dân Do Thái vì
 "lý do khoa học" !) ai dám
 báo là CSVN đang đi "truyền
 giáo" theo kiểu Y pha Nho
 ở Nam My hồi thế kỷ 16 ?

Người có chí hướng lớn
 như Lê đức Thọ không đ
 được Nobel hoà bình sao ?
 Nhưng Thọ từ chối Nobel.
 Chắc hẳn ông không lập đi
 nh triết gia Sartre. Từ
 chối là phải, vì các ông
 hàn Thy điếu chỉ muốn cái
 cái công tranh đấu cho hoà
 bình vào cổ ông Thọ rồi
 khoa tay CSVN: Thọ không
 muốn vừa CSVN đi khai
 hóa dân Đông Dương vừa phải
 mang cái công đẹp đ
 Thọ không nhận Nobel Hoà
 bình cho VN vì dân VN chỉ
 cần độc lập (còn hoà bình
 thung thảng sẽ tính). Thọ
 chia giải với đại diện từ
 bán Henry Kissinger đ
 rồi bị đồng chí kết tội bắt tay
 với kẻ thù sao ? Chỉ những
 kẻ phá sản mới thường
 cảm sự lạc tị bản vào m
 tạng. CSVN có đang phá s
 đâu mà báo họ bắt ch
 "chỉ" cuối cùng của kẻ
 phá sản ?
 Hân nữa Thọ đâu phải là
 tay sai của những bọn
 chiến và bọn chủ bại mà
 Thọ nhận Nobel hoà bình
 cho chúng nó chăng !
 Dân Việt ta (kể luôn cả
 người gốc Hoa) số h
 chưa được phúc hoà
 lại hực cả lộc Nobel.
 Chỉ thiếu hưởng có Thọ
 đồng chí !

LANG TỬ.

MINH QUANG

45 Avenue Jean Moulin
 75014 Paris - Métro Alésia
 T 539 85 85.
 Chuyên bán các loại nũ
 trang tân thời hột xoắn đ
 cổ, giầy Italy, giầy chuy
 vòng chàm và kiếng ch
 kiềng Á Đông.
 + Nhân làm đồ theo m
 khách hàng.
 + Nhân hột xoắn ch
 ngay, sửa chữa nũ tr
 đánh bóng.
 Chủ nhân kính m

Chu Thanh Lan

Người tình của Việt Cộng

Ngày còn nhỏ, mỗi khi được cầm một tờ giấy bạc nào, tôi
 thường hay soi lên ánh sáng để ngắm cái hình chìm n ả m
 trong tờ giấy. Tôi thấy tâm sự của người ty nạn bây giờ đ
 cũng vậy, trong bất cứ câu chuyện thời sự gì, họ cũng đi
 tìm cái bóng chân của nước Việt Nam.
 Ngay cả những chuyện chẳng ăn nhập vào đâu, họ cũng n
 liên được với quê hương xa xăm. Việt Nam làm gì có núi lửa
 thế mà cách đây ít lâu đọc trên báo tin núi Etna bên Ý P
 Lối phun lửa trở lại, tôi đã ngồi tần ngần hàng giờ ng
 tới Việt Nam, chỉ vì trong số báo đó sau chuyện núi lửa,
 có một bài khác nói về vấn đề du lịch.

Trước hết là chuyện núi lửa. Đến địa phương rất ng ả
 nó của mình, họ gọi là con rắn lửa vì nó rất hiểm ác, phun
 lửa không báo trước bao giờ. Cách đây vài tháng các chuy
 gia về hỏa diêm sơn đã lên tiếng báo động coi chừng Etna
 có thể làm một đ ờn bất ngờ. Nhà cầm quyền ra lệnh cho dân
 chúng sơ tán và cấm ngặt các du khách không được mon m
 tới miền núi . Nhưng cầm thì cầm, du khách vẫn lên, ngày
 thường một vài trăm người, ngày cuối tuần hàng ngàn người,
 lên băng xe treo trên giây căng theo sườn núi, lên băng
 xe hơi hay lội bộ mà lên, h ăm h ăm chẳng hề chi hiểm nguy .
 Đ ờng một cái, lửa phun th ắt, trên một chục du khách ch
 rui thành than, trên ba chục du khách bị thương nặng.

Đó là chuyện núi lửa. Sau đây là chuyện du lịch. Cũng
 số báo đó có một trang chỉ dẫn về thời tiết, phong tục hay
 những ngày hội lớn ở một số nước để cho du khách tiện ch
 lựa và lập chương trình thường ngoạn. Cuối trang có một
 mục ghi tên những nước không nên tới vì hiểm th ảm. Tôi t
 đọc, bỗng tôi l ửng đ ờng người đi. Trong các nước đ
 liệt kê trên bảng Phong Thần đó có ghi Việt Nam và vùng b
 biển phía Đông Mã Lai.

Tôi đọc lại, không còn nghi ngờ chi nữa. Đây rồi Việt
 Nam, nước tôi, đẹp như không nước nào đẹp bằng, mà bây giờ
 bị du khách tẩy chay ! B ả báo đã đưa ra những lý do khiến
 tôi càng buốt ruột. Tranh không nên tới thăm Việt Nam vì
 tình hình xã hội và kinh tế bất ổn, tranh không nên tới
 vùng bờ biển phía Đông Mã Lai vì đó là nơi dân ty nạn VN
 cấp bên, du khách phê ph ờn rong chơi ở đó là một sự kh
 nh ả đối với người vượt biển tìm tị do.
 Họ nói vậy, mình cứ vào đâu ? Nhưng càng nghĩ càng đau !

Thành ra núi lửa Etna độc địa như một con rắn giết người
 mà du khách ần ần kéo tới, Việt Nam nước tôi, hiền hoà như
 trăng rằm mà du khách tránh xa. H ần r ả trong lòng nước
 tôi, còn nấp một con rắn nào con hung bạo hơn cả núi lửa,
 con giết người hơn cả phun th ắt !

Mũi lửa dữ d ờn còn có khi tắt, trái lại Công Sản tàn ác
 chẳng có bao giờ ngừng. Chết chóc, tù đầy làm cho Công S
 say sưa như người ta say sưa một th ờ men tỉnh.

Tôi chợt nhớ đến một bài thơ của Charles Cros. Tôi không
 biết làm thơ nhưng lại thích đọc thơ, nhất là những bài
 thơ tình (thơ ca rung động đẹp th ờm của bác Tô thì xin lỗi
 Đồng, xin để các đồng chí ngắm n ả, còn khuya mới có tôi)
 Tôi có một cuốn "Tinh khúc tuyển tập", những bài thơ tình
 hay được in trong cuốn đó. Tôi không dịch nổi bài thơ của
 Charles Cros nhan đề "Người tình của lính", tôi chỉ xin
 lược ghi ở đây những ý chính.

"Lính chỉ có một người tình là thân chết, cũng có những
 người đàn bà đẹp muốn thử xem lòng hân chừng tình đến mức
 nào nên đã lái kế bền hân, đặt trên mặt trên môi hân những
 cái hôn nồng cháy. Nhưng vô ích ! Lính không chút đ ờng
 lòng vì người tình của lính mãi mãi chỉ là Thân Chết".

Về phương diện đó Việt Cộng lại còn đa tình hơn nữa .
 Việt Cộng cũng có một người tình là Thân Chết, nhưng bên
 cạnh hung thần đó, Việt Cộng còn cặp bồ với một ác q ử y
 nữa : đó là Quỷ Nói Dối.

Đ ả ba đó lúc nào cũng có mặt. Mỗi tỉnh của chúng th ết
 là heo sơn. Địa n không sông nổi không có hai đ ả địa k
 Chúng ch ờ đ ờ cho nhau, vun đắp cho nhau và có thể nói
 là Việt Cộng có làm được cái gì cũng là nhờ nó có thể vừa
 giết người vừa nói dối.

Từ ngày cấp tỉnh nhân tay ba đó kéo nhau vào miền Nam
 xây m ờng vàng bên bờ sông Đông Nai, người ta không còn đ
 được những người dân Việt Nam đã bị chúng sát hại . Còn
 những người còn sống, thì từ trẻ sơ sanh cho tới ông bà
 già gần kề miêng l ợ, không còn ai thoát được cái cực hình
 phải nghe chúng nói dối.

Rồi miền Nam cũng trở nên chật hẹp cho mọi tỉnh quai dân
 của chúng. Chúng lái heo nhau sang tận bên Ch ả và Th ả đ
 hát khúc yêu đương, kết quả là dân Khmer lại còn chết hi
 hơn dân Việt, nghe nói đôi nhiều hơn dân Việt.

Trong dân gian chúng ta thường có câu th ết đ ộc : "Đ ả nào
 nói láo thì đ ả ấy chết". Tại sao Việt Cộng nói láo gi ết
 người và nói dối mà nó chưa chết thì ? Hay là tại đ ả n
 Việt Nam chúng ta thế r ả n ả chưa đ ả chăng ? Hay là tại
 vẫn còn một số người không tin là nó nói đ ả chăng ?

CHU-THANH-LAN

THÌ THÂM MÍ NHAU ...

Các bộ thân yêu của Hiền đi !
 Kỳ này Hiền xin được thì thầm mí các bộ một điều mà Hiền tin rằng các bộ đã đợi chờ từ lâu lắm ! Về cuộc thi văn trang Miệng Tím của chúng mình đó các Bộ à !
 Chắc các bộ sẽ không khỏi ngạc nhiên khi thấy các bà đi được lựa chọn theo những tiêu chuẩn mới, không đúng như các điều đã ghi từ trước.
 Bộ bạn Giám Khảo tí hơn và toàn ban biên tập Miệng Tím mong rằng các bộ sẽ thử lối cho điều sơ suất ấy.
 Và sau đây Hiền xin được phép đưa ra những tiêu chuẩn mới cùng những kết quả của cuộc thi vừa qua.

Các bài đã được chọn theo 3 tiêu chuẩn sau đây :
 * Mục Tím viết cho Quê Hương.
 * Mục Tím cũng những ước mơ và hoài niệm.
 * Mục Tím viết cho tuổi trẻ.
 Các giải được trao về các Bộ :
 * Mục Tím viết cho Quê Hương:
 Giải nhất : **Thủy Hà** : " Bức thư cho em Hải mới chào đời " (NB số 28)

Giải nhì đồng hạng : * **Hoàng Thủy** : " Quê Hương có biết " (NB số 27)
 * **Nguyễn Thị Quê Hương** : " Xin đừng trách Quê Hương " (NB số 29)

Mục Tím cũng những ước mơ và hoài niệm:
 Giải nhất : **Bùi Vũ Phương Thảo** : " Nền ước hoài trắng sáng giữa khuya " (NB số 31)

Giải nhì đồng hạng : * **Aisa Miên Thảo** : " Sao mộng " (NB số 31)
 * **Minh Tâm** : " Chiếc xích đu xanh " (NB số 30)
 * **Bé Kiều** : " Một buổi tối " (NB số 27)

Ngày phát giải thường sẽ được tổ chức tại địa điểm tập Tết của THSV : Centre des études Moulins
 187, rue du chateau des rentiers
 75013 Paris

vào ngày 25-11-1979, lúc 16 giờ.
 Mong rằng ngày hôm ấy Hiền sẽ được gặp tất cả các Mục Tím được giải cũng như tất cả các Mục Tím khác. Đó sẽ là dịp gặp gỡ của tất cả các Mục Tím mí nhau.

Trước khi dùng bút Hiền xin được thay mặt toàn ban biên tập cảm ơn những bài vở gửi về khu vườn Miệng Tím bé nhỏ này. Mỗi sáng tác, mỗi bức thư là từng đóa hoa thơm, tiêu trung điểm thêm cho khu vườn chúng ta ngày thêm khởi sắc. Chúc các Bộ đạt được nhiều kết quả trong việc học và mong sẽ được gặp tất cả các Bộ trong ngày sinh hoạt đầu tiên của chúng mình.

HIÊN

TB : các bộ đi ! đừng quên Mục Tím và những sáng tác về mùa Giáng Sinh sắp tới.

thơ
 mục tím

QUÊ MÈ

Từ đạo giác về trên đất Mẹ
 Ôi ! Điều tàn, tan nát cả trời mờ !
 Khóm rau xanh, ngọn cỏ phai mờ
 Mầu máu đỏ, nhuộm tan màu vàng ủa.
 Người nay mắt còn chỉ tàn tích ?
 Mảnh đất cần thời thóp thò hỏi sương
 Súng reo vang từ nóc giáo đường
 Ngồi chừa cũ bông biển thành phông hợp.
 Bao thảm cánh kéo dài từng lớp lớp,
 Tiếng khóc thầm réo gọi bức tường câm !
 Trong bụi cảm bà cu mắt xa xăm,
 Đồi hàng lê tuổi già nay lai đồ !
 Đĩa con lòn vuá mới nần dưới mờ
 Đĩa thối nhũ lao đồng chôn xa xôi
 Thủa chiến tranh con cúi xuống trên môi
 Nay thống nhất, khóc thường làm tiêu chuẩn.

Thời đã mất tuổi hồn nhiên, bề bồng
 Sách đèn trường lòng mong tuổi miêng ăn
 Tuổi ngày thơ, tuổi mộng, tuổi nhìn trăng
 Đợi sớm giờ say từ trên khuôn mặt.
 Đất mẹ do, nu cười nay đã mất
 Nét cảm thù thương đồng ở đời mới
 Cuộc đời chỉ là dòng nước buồn trôi
 Trong đèn thắp sủa tan bao phần nò.

Thời đã mất vô tan
 Giấc xuân hồng, neo mộng
 Con chàng kiếp phiêu bóng
 Trông mong về đất hứa.

TUÔNG HẢI

Trang
 MỤC TÍM

ĐẠI GIA ĐÌNH CỦA NHỮNG NGƯỜI
 KHÔNG QUÊN TIẾNG VIỆT

Bài tặng Sisovath,
 cậu bé người Miên

Tối hôm nay trời lạnh và mùa. Từng hạt mưa, từng hạt mưa rơi xuống bên kia cửa sổ nhà bếp. Em đứng dựa sát khuôn mặt vào cửa kính sáng lẽ nhin trận mưa rào đổ xuống đường phố ẩm ướt. Em thích mùa, mưa thật đẹp và mưa làm dịu lòng người, mùa làm em cảm xúc, em thích mùa dù nhiều khi mùa làm em sầu tủn đến quê hương, nhớ Đà Nẵng những chiều bãi cát nắng chạy mà biển xanh biếc và những đêm dài muộn ngạt ngào sao nhỏ nhấp nháy trên trời, khác hẳn mưa hạ heo buồn nơi tây phương này. Em dùng thời yên bên khung cửa sổ, nhớ lại buổi chiều vui thu hôm nay, em đi chơi dạo phố dưới mưa với Sisovath, hai đứa chạy đua đùa giỡn trú ẩn dưới những cành cây mành mành bị ướt cả quần áo tọc tạt để về nhà bị Mẹ la một trận.

- Sao đó Hà, " chẳng " Sisovath lúc này vẫn mạnh khỏe chứ ? ... Giọng Ba rõ ràng trên cột vọng lại.
 Em quay lại, mắt chợt đỏ, chau mày nhìn Ba đắm đắm đó xết. Trong nhà bếp chỉ có mình Ba, em và Mẹ. Ba ngồi vào chiếc bàn siêng năng xắt cà rốt và cà chua để lát nữa nấu thịt bò kho. Mẹ đang đứng bên chậu rửa bát chăm chú súc từng bình sữa cho đứa em út. Ba thấy đã làm em bắt đầu hỏi giới không nỡ chọc ghẹo tiếp, làm ra vẻ nghiêm trang hỏi :
 - Ba có nói gì đâu ? ...
 Ba chỉ hỏi một câu : Sisovath mạnh giỏi không ? ... Cột bé cậu bé bỏ tèo ghê lắm mà ? ...

Mẹ theo câu chuyện hỏi này giờ chẳng còn do dự lâu nữa, vội vàng dùng cái cần bàn chải rửa bình sữa dành cốc một cái lên đầu Ba :
 - Lớn đầu rồi mà chỉ thích chọc con nít không à ! Chuyện môn theo phá nò chỉ vậy ?
 - Anh có nói gì đâu ? ...
 Ba xoa xoa đầu tự bào chữa.
 - Ba không có quyền nói đến chuyện ấy ! Em giận chán không chịu thua.
 Mẹ chùi tay vào khăn rồi kéo em lại gần.
 - Thôi mà con, Ba nói giới mà. Đừng chú ý, Ba cả chốn lẫn.
 - Nhưng con không thích Ba giới như vậy !
 - Tại sao vậy ? Ba hỏi, tò mò.

- Tại chuyện đó chỉ liên quan đến con và thằng Sisovath thôi, em thần nhiên đáp.
 Ba mở to đôi mắt :
 - Bé tí teo mà " góa xá " rồi há. Hồi xưa có bằng con trời đi, Ba sợ con gái thấy mó.

Em ráy kiến ngay :
 - Chắc hồi đó Ba cu lần ghé giới lần !
 Mẹ thêm :
 - Ba là dân nhà quê nhứt

hạng ! Rồi đến phiên Ba trốn mắt nhìn hai mẹ con dữ dội làm em bật cười lên. Em như thế, Ba "cả chơn" thiệt những em chẳng bao giờ giận Ba lâu được.
 Không khí gia đình giờ này êm đềm ấm cúng. Sau giờ ăn, cơm thật yên, Lâm và Ấn hết chạy riết nhau hỗn loạn trong nhà, Sơn và em cũng xong cơn chuyện cãi lộn nhau um xùm, em Hải chừa thức giấc khóc ơ oa đôi bù, giờ này là giờ duy nhất cần nhà được yên ổn không tiếng la hét khóc lóc. Hôm nay em không thích coi tivi với ba đứa em, em xách ghế xuống bếp ngồi nói chuyện với "ông già, bà già".
 Em chợt nhớ lại cái tin hồi chiều Sisovath đã báo em, nói lại cho Ba Mẹ em nghe :

- Sisovath nó nói là Mẹ nó đang thử hỏi thăm thông tin về Ba nó bên Cao Miên. Nhiều người nói ông ấy còn sống, - Tại sao người ta biết thế được ?
 - Có mấy người Khơ Me quen gia đình họ mới ty nạn qua Pháp đã nói họ biết là ông vẫn còn sống, họ chắc như thế.

Ba lắc đầu nói nhẹ :
 - Chuyện hỏi thăm thông tin đầu để gì. Nước Miên loạn quá rồi. Và lại, sao những người đó có thể biết một cách chắc chắn ông ấy còn sống được ? Và bây giờ còn thêm vấn đề lính mình xâm lăng đất Miên nữa ...

Mẹ can thiệp vào, muốn xoa dịu những ý nghĩ bi quan đó :
 - Anh đừng nói thế, tội nghiệp vợ con người ta, họ đang trông mong mà. Biết đâu được, nếu ông chạy thoát được qua Thái Lan ...

Câu chuyện đã đến đó em đột nhiên cảm thấy buồn đi, khi nghĩ đến tình trạng bi thảm thật tội của gia đình Sisovath, cậu bạn nhỏ người Miên em quen biết từ một năm nay, từ ngày sang ở khu xóm này.

Em còn nhớ đã làm quen với Sisovath trong nhà trường ngay ngày đầu vào học vì nó học chung lớp với em, và ngày từ đó hai đứa đã thân gần gũi nhau liền vì một sự giống cốt yếu : hai đứa đều lạc loài giữa đám đồng tuỵ Tây, không hiểu tiếng Pháp. Em chú ý ngay từ phút đầu đến cậu bé gốc Miên với màu da xạm và đôi mắt to lớn nâu buồn ấy, đôi mắt đó nhìn chung quanh với một niềm ngậm ngùi vô tận và nhìn em trong phút đầu với một sự ngạc nhiên có rồi há. Hồi xưa có bằng con cũng là một đứa bé A-Đông. Sau đó, quen nhau nhiều hơn từ từ Sisovath mới kể cho em nghe bằng tiếng Pháp về vụ cậu chuyện gia đình nó, một câu chuyện thật buồn, bi thảm, một câu

chuyện tóm tắt lại tất cả sự tai họa của toàn dân Khơ Me.

Sisovath qua Pháp từ đầu năm 1978 với Mẹ của nó và một đứa em gái nhỏ. Gia đình nó trước kia gồm sáu người nhưng 2 đứa em trai bị chết tại Cao Miên, một vị trí đói khát thiếu thốn tại vùng kinh tế "mới", một vị trí qua yêu không chịu đựng nổi sự cực hình khi Mẹ chúng dắt các con chạy thoát qua Thái Lan băng đường rừng. Riêng người cha gia đình ấy, ông vì là giáo sư đại học đã bị dân Khơ Me đổ bắt đi học tập và mất tích luôn từ đó. Cũng như tất cả những gia đình Miên dân Prom Penh, gia đình cậu bé Sisovath đã bị chứng kiến cảnh tội đày khốn khổ, vợ chồng cha con mỗi người một nơi chẳng còn liên lạc, cảnh dân chúng bị bon cộng sản Miên ám sát đã man đọa đầy, trong một sự tàn phá vô tưởng tưởng của toàn dân Khơ Me. Sisovath một lần đã nói với em : " Đất nước Miên, dân tộc Miên đã chết rồi ".

Sisovath ít nói ít cười. Sisovath trầm lặng khác thường không giống những cậu con trai nhỏ khác em quen, và có lẽ vì thế em thích chơi với nó hơn hẳn chơi với tại nhà chỉ biết chơi những trò hung bạo, chúng lấy súng đồ chơi chơi đánh giặc vì chúng là những đứa con nít Âu Châu chưa hề biết chiến tranh ra thế nào.

Sisovath kể cho em nghe bên Cao Miên một phần đồng dân Khơ Me đó là những đứa trẻ khoảng 12-13 tuổi, lớn nhất là những cậu lên 16-17. Chúng cầm súng giết người như đập kiến, với chúng giết người là một trò chơi rất vui. Trong vòng bốn năm rưỡi vừa qua bao nhiêu người Miên đã bị ám sát như thế ? Dân Cao Miên chết dần vì đói khát, vì súng đạn, vì bệnh hoạn thiếu thuốc men. Sisovath nói với em :

" Thế kỷ chúng mình đang sống là thế kỷ 20, thế kỷ của ánh sáng, của sự tiến bộ của nhân loại, tại sao thế gian có thể nhìn cả một dân tộc chết dần và im lặng "

Hà chả biết trả lời cho Sisovath đâu Sisovath đi, Hà đã suy nghĩ rất nhiều những Hà phải nói thế nào cho Sisovath bây giờ. Hà chỉ là một đứa bé bằng tuổi Sisovath nhưng Hà là người Việt và Sisovath là người Miên, dù Hà thiết giống Sisovath vì cũng như Sisovath Hà là một đứa bé ty nạn trên đất Pháp đã đến từ vùng Đông Nam Á khỏi lửa khói đạn, nhưng Hà phải trả lời thế nào với Sisovath đây, Hà không biết đâu, thế giới này là của riêng người

Mùa Thu không có Quê Hương

Thu đã về ! Ngoài kia lá thu rơi
Bên sông cửa, Ty chợt nhớ quê buồn
Mây thu rồi, Ty khóc tuổi xa trường
Ty một kẻ, tâm sự đây âm áp

Mây mùa qua sân trường Ty vắng bóng
Nhớ không hề, hàng cây khờ xa sầu
Hay ở về, còn thềm mái trang mới
Gửi về đâu, giông mực tìm học trò.

Khung trời nào, khắc ghi mãi kỷ niệm
Ty phương này, sao nhớ mái trường quen ?
Thơ thu về ! Thêm tuổi sầu vô quốc
Ty chợt buồn, bất khóc giữa mây bay.

TY TY NGOANG
11-10-79

lớn quyết định và mình, mình chỉ là hai đứa con nít bất lực.

Những tháng sau này Sisovath đã trở thành chú bạn duy nhất của em, em và Sisovath luôn luôn chơi chung với nhau. Ở trong nhà trường hoặc ở dưới nhà lầu hai đứa luôn luôn không lúc nào rời nhau nên mấy đứa bạn Tây hay nói gheo Sisovath là "kép" của em, em là "vị hôn thê" của Sisovath, ở nhà Ba Mẹ cũng hay chọc gheo em về chuyện đó nhưng chút ít thôi. Nhưng dù sao cũng chẳng sao, chúng em không cần chú ý đến những lời trêu cợt đó : em chỉ thích chơi với Sisovath thôi, Sisovath cũng như thế em luôn luôn hiểu được ý Sisovath dù đôi khi hai đứa thiếu ngôn ngữ công thông để đối đáp, và Sisovath luôn luôn hiểu được em dù em và Sisovath chẳng phải cùng một nguồn gốc, cũng một văn minh.

Em có hỏi Sisovath :
" Sisovath có hẳn là Việt là người Việt Nam không ?"
Hả cũng biết, vì Ba có kể cho em nghe lúc trước bên Cao Miên có làn sóng bãi ngoại ân sát người Việt. Nhưng Sisovath trả lời với em :

" Sisovath không trách Hà vì Hà là người Việt đâu. Trước kia Sisovath không thích người Việt vì hai dân tộc chúng mình thù nhau từ lâu, từ thuở nào xa xôi lắm và cũng vì dân Việt có ân hiếp dân Miên nhiều phen trong lịch sử và người Việt đã mang chiến tranh đến cho dân Miên. Nhưng bây giờ quen biết Hà Sisovath đã hiểu rồi, thiết ra chẳng phải tại lời người dân Việt đâu. Hiện giờ lính Việt đang xâm lăng nước Cao Miên nhưng đâu phải tại dân Việt muốn thế, cũng chỉ vì chính phủ Hà Nội muốn thế thôi, chỉ vì Nga Sô đòi thế thôi, vì người dân Việt thì chỉ muốn được sống hòa bình. Sisovath quen biết Hà, Sisovath mới hiểu được thế, Sisovath hết ghét người Việt Nam.

Vâng Sisovath, Sisovath nói đúng, trước kia Sisovath ghét dân Việt vì Sisovath không hiểu biết người Việt, bây giờ Sisovath hết ghét người Việt vì quen Hà là một cô bé Việt, nếu trên thế gian này ai cũng hiểu được nhau thì chẳng bao giờ sẽ còn thù hận, còn chiến tranh nữa phải không Sisovath, chẳng bao giờ còn những dạt nước bề nhỏ về tội phải bị lãnh súng đạn vì chuyện xích mích của những xứ dân anh, và những người Việt, những người Miên chẳng còn phải trốn dạt nước mình xin ty nạn trên đất người nữa vì nếu thế, dân tộc nào dù về thế lực

cũng sẽ được sống trong hòa bình độc lập chân chính. Thế giới thật là thật là khờ có, phải không Sisovath nhưng Hà ước mơ như thế, Hà ước mơ mãi đây đây chúng mình thành người lớn sống đàng rồi sẽ im trên khắp thế giới và không bao giờ, không bao giờ phải còn chứng kiến hình ảnh những đứa trẻ lên 12 như chúng mình phải cầm súng đi đánh giặc như những cậu bé Cao Miên vào năm 1979 nữa, con người sanh ra không phải để chết về tuổi thanh xuân ngoài chiến trường, con người sanh ra để được sống cuộc đời tròn lành.

Thế giới người lớn sao khó hiểu quá phải không Sisovath, Hà ước mơ mãi một đây đây khi chúng mình đã trưởng thành, thế giới sẽ đẹp hơn, sẽ công bình hơn, Hà ước mơ lắm sao cho những đứa trẻ thế này như chúng mình lớn lên sẽ còn giữ nguyên vẹn tinh thần lý tưởng và sự trông mong của tuổi thơ để cho thế giới ngày mai bớt tàn nhẫn đi. Hà không trả lại được quê hương Cao Miên cho Sisovath, Hà không trả lại được người cha và hai em cho Sisovath, thế gian đã làm thình ình họ bị sát hại, Hà rất tiếc lինћ Việt đang đổ xô dân tộc Cao Miên vô tội để cho phải có một biên giới rào đờ vì hình giũa hai đứa mình ngày xưa chơi bên nhau trên núi đất tha hương này là đất ân sâu công trọng.

- Hà ơi, con lấy hộp sữa ra cho em đi con, tiếng Mẹ hiền hiền muộn em.
- Dạ, em ngoan ngoan leo lên chiếc ghế với tay ôm hộp sữa bột xuống và xin Mẹ cho phép em pha sữa cho đứa em. Mẹ đồng ý để cho em làm, Mẹ cũng hiểu vì sao khuôn mặt em đang buồn phiền trầm trọng, vì Mẹ khi nào cũng hiểu được lòng em.
- Nếu con muốn thứ 7 tuần tới sinh nhật tháng Lăm, con mời Sisovath và em nó đi.

Em nhìn Mẹ với đôi mắt biết chi. Lúc này Mẹ đi làm lại rồi, và trong ngày có Cố Ưt lại giữ tuổi em. Cố Ưt thấy tội nghiệp tháng Sisovath vì nó cả ngày phải giữ đứa em một mình trong lúc Mẹ nó đi làm, nên ở nhà thường kêu nó lại chơi. Nhiều lần tội Mẹ còn giữ nó lại ăn vì thường thường thứ 2, Mẹ nó ăn ở luôn trong số vì bà ấy làm trong nhà thường. Dù bà ấy không muốn gia đình em trông nom đứa hai đứa trong lúc Mẹ chúng vắng nhà.

Mẹ đẹp những bình sữa sạch, vào tủ lạnh rồi đi ra đi vào buồng để thũ em Hà đây. Ngoài phòng khách bà để em ngồi em ru coi tivi, lâu lâu có tiếng nó của con Thủy đang bị cén.

ÂM THẠM GỎI ÂM THẠM

• Về bố Nguyễn Ngọc Vinh :

Cám ơn Vinh đã nói lên tâm sự của chúng ta những trẻ tuổi tha hương. Dĩ vãng tuyệt vời ngày hôm nay đã trở thành một dĩ vãng buồn đau " Những Vinh ơi ! Từ đây vô tâm hồn chẳng đem lại được chi, hoa chẳng chi là một cách để phá tan tuổi trẻ. Vây hãy hĩa cùng nhau đi Vinh ! Hĩa cùng xây lại những dĩ vãng ngày xưa dĩ vãng với những kiến thức học hỏi nơi xứ người.

Mong rằng Mực Tím sẽ giúp bố thũc hiện được ít nhiều những lý tưởng ấy...

• Mực Tím Ty Ty Ngoang
Bút hiệu của bố cũng được hiển tướng ra một c ó bé "thật" ngoang", thật d ã thường và dĩ dcm rồi đó ! Sĩ công tác của Bố chắc sẽ đem lại cho khu vườn Mực Tím 1 lần gió mới thật tươi mát như ý nghĩa của ba chữ " Ty Ty Ngoang " Gửi bài về địa chỉ "trụ sở" cho tui này b ã nhé !

• Về các Mực Tím Nữ Trưng-Hiếu, N T Quê Hương, N Ngọc Vinh, Ty Ty Ngoang, Thuận - Hải :
Hoan hồ sử dng góp của các bố làm đó và mong sẽ được làm quen mĩ các b ã nhiều hơn qua những bài v ở mới.

Ba nói, lắc đầu : " Nhẽ này lúc nào cũng có một đứa bị đau ". Năm đứa con nhỏ như bây chừ hiểu động làm Ba Mẹ kiệt sức, Ba Mẹ chỉ mong các con lớn lên mau để đỡ phải lo toan.

Mẹ em Hải ra giường là em khóc oa oa là ai cũng nhào vô phòng. Lăn nào cũng thế, tháng Hai là sự lôi cuốn của gia đình này. Sơn, Thủy, Lêm bỏ luôn tivi chạy vô nhìn em thay đồ, Mẹ đặt em xuống bàn thay tả là một đứa năm tay, một đứa kéo chân, một đứa rồ bụng, đứa khác rồ tóc. Em Hải mở đôi mắt to hiểu gì nhìn gia đình xum lại. Ba cầm bình sữa cho đôi, lắc lắc cho bột nóng, lúc này Ba làm bà vú cho em Hải. Mẹ lấy đôi ngủ ra thay cho em.

Em đứng nhìn em Hải, nhìn Ba, nhìn Mẹ, nhìn ba em em đột nhiên thấy dường động lòng. Gia đình thiệt đê thường, lúc này em nghĩ gia đình em được hạnh phúc thật nhiều. Và em lúc này đang nghĩ, nếu em không có Ba Mẹ để giúp em hiểu những nỗi khó khăn trong cuộc đời để cắt nghĩa cho em biết rõ sang những câu hỏi hời hợt em tự hỏi với tuổi 12 sắp vỡ lòng lớn lên vào tuổi dậy thì hỗn loạn, thì chắc em phải khổ sở ghê lắm.

Tối em nhớ lại Sisovath giờ này chỉ có một mình ở nhà nó với Mẹ nó và đứa em. Ba nó có sống chăng ? Ồi, nguyện cầu Ba Sisovath còn sống và một ngày nào đó sẽ được đoàn viên với vợ con bên Pháp. Em còn trong đầu câu nói đầy hy vọng của Sisovath hồi chiều hai đứa chạy chơi trong công viên Luxembourg : " Ba Sisovath còn sống, Sisovath tin thế. Mẹ Sisovath nói Ba không thể chết đê đang vậy đâu, Mẹ nói Ba còn sống. Ba không thể chết đâu ". Nếu có Phật có Chúa trên trời, em xin Phật xin Chúa gửi những lời hy vọng của một cậu bé Miên đó. Và chấp nhận nó.

TUÝ HÀ

CÁI LƯ ĐỒNG...

(Tiếp theo tr. 7)

Đêm hôm đó, hẳn không dám ngủ, đèn phòng bắt sáng chúng. Mắt hẳn dán vào cái lư. Do một sự kỳ bí quái đản cái thiếu sót của người nghệ sĩ xưa, xâm được bù đắp từ từ chưa kịp hoàn tất của anh ta đang dần dần đi tới mức tuyệt hảo. Hẳn liên tưởng tới ve mắt mu dạn ba xem chi tay ; mà đã thấy gì qua nng đòng chỉ tay của hẳn chuyên mụ phải hốt hoảng bỏ chạy, ăn mang, trọng quá, khủ hay mang cổ khùng khiêu nào cho tưởng lại ? ... Trỗi vừa tăng sáng, hẳn vội điện thoại cho lão Do Thái bán đồ cổ ở đầu đường, gọi lão tới khuân quách cái lư đi. Lão kia nghe nói được lư mà khg phải các thêm tiền, mừng rỡ và hứa lại lấy ngay tức khắc.

Mấy đêm sau hẳn ngủ, thật ngon, chuyện cái lư hẳn coi như cơn ác mộng thoáng qua, sấp chìm vào lãng quên. Một chiều, sau khi tắm xong, hẳn đang bước lên cầu thang ọp ẹp thì, có bà gác đàn chạy ra gọi với : " Ông ơi, có người mang lại cho ông cái gỏi nè "

Hẳn ben giò gọi ra : " Chắc lư đồng đen này sung, sáng ngạo nghệ trước mắt hân... "

Hẳn nhắc ông nội lên, cần nhân lão Do Thái sao đã mang lư lại trả hân ? Lão ta tỏ vẻ rất ngạc nhiên.

" Là, sao có chuyện lạ vậy, chính tay tôi vừa bán chiều nay mà ! "

" Ông bán cho ai ? "

" Một người đàn bà, ở một người đồng hương của ông. Lão già nói tiếp, " Bà ta gây gây, mặt xướng xướng, da trắng xanh, cơ cái nốt ruồi to bện mếp trái. "

Hẳn sung số danh rất ông nghe, mọi vật, quây cuồng trước mắt, hẳn hỏi bà chạy xuống dưới nhà kiểm tra gác đàn, hỏi đon :

" Ai mang lại cái gỏi cho tôi, bà có biết không ? " và lắng người khi nghe ta " Một người đàn bà mặc áo đen, da trắng xanh, mặt xướng xướng đang vọc gây gố, có dấu điểm là nốt ruồi to bện mếp trái... "

Đích thị chân dung của bà HÂN !
Bà gác đàn bình phẩm : " Tộc tai chi ta nữ ruồi, quần áo nghèo nàn xống mũi âm thấp hôi hám lắm ! "

Kính hoàng kéo đến bua vạy khiến hẳn nhủ điện loan, chạy lên tổng bừa bãi quán áo vào và ly rồi xuống xóc ra nhà ga. Về đống đống cũng được, nhưng phải lạnh xa cái lư đồng đen ngay ! Hân coi nghĩ tới bà chị họ đang buồn bán tại một tỉnh nhỏ miền Nam... Trong khi, con tấu vịn vút, trong đêm tối tiễn về phía Nam, hẳn chợt nhớ ra điểm đã đáp vào tấm thũc hẳn, ngay từ lúc, thảo gọi giấy ra, : trên cái đầu rắn miệng hạ ngoạc, ngoai đây rắng nhỏ xiú, đã mọc thêm 2 NANH dài nhọn hoắt !
Hẳn trui tại nhà bà chị đã một thời gian rồi, mà chưa dám tính đến chuyện trở về, mặc dù biết rằng, vãng số quá lâu sẽ bị đuổi. Anh sáng chan hòa của miền Nam, khung cảnh gia đình quây quần em hẳn khiến hẳn được trấn an đôi phần. Những cứ đến đêm nằm một mình trong phòng tối một nỗi sợ không tên lại dâng lên tràn ngập tâm trí hẳn : có đêm, hẳn chông đây vì có cảm giác vùa bị 1 vật gì lạnh lạnh chạm vào chân, thế mà khi bắt đèn tung chăn ra lại không thấy gì. Cũng có đêm hẳn tưởng chừng nghe tiếng các kệ kêu rồ mồn mọt

bên tai. Sống trong, tỉnh trạng thấp thỏm, thiếu ngủ và lo âu nên hẳn gầy sọp đi cấp mật sần hoãm. Bà chị họ tỏ vẻ, ai ngại : " Từ khi thũm ấy, mắt đi, coi bộ chú xướng sắc quá ! ", vợ hẳn ! Quả thật trọng suốt mấy năm, chúng sống, chưa bao giờ hẳn nghĩ đến nằng nhiều như trong lúc này. Hẳn lỡ mớ thũy mình có phần trách nhiệm nặng trong việc gia đạo bị đổ vỡ, hẳn tu, trách quá nặng gian đưa tới giết vợ. Những lạp sạo được, hẳn sinh tưởng và được đây đó trong một gia, định trong nam khi nữ, nhất có nhất đồng đều được bà mẹ và bây chừ tán thường người khen, nên lần đầu tiên con em hẳn bà, lại là vợ hẳn, người có hồn phần tọng phúc và những nhìn hẳn trong mọi trường hợp, dám đứng lên vạch rõ cái gì gần giống sự thất cho, hẳn nghe, hẳn đã không từ chối nội ! ... Thế rồi một buổi tối, người coi ti-vi với gia đình bà chị, hẳn bỗng có cảm tưởng đang bị theo dõi, hẳn ngạc, mắt lên nhìn về phía của nó và sứt hết tócang : Một con rắn không lộ dạng nghếch đầu nhìn hẳn đêm đêm, nhìn rạn đây vậy bóng loáng dưới sáng trang vắng vạc. Một phút thôi rồi rần tan hết trong bóng đêm, chỉ còn lại ảnh trắng trên vồn vạng.

Sáng hôm sau, hẳn nhận được điện tín của sở triểu về gặp, rồi khuya, về tới nhà, hẳn đây của vảo phong, hẳn không khi có đong trong sự rình rập căng thẳng như chỗ đợi hẳn.

Hẳn tỉ trấn tĩnh bằng cách thọc tay vào túi, số bằng khay súng lục đã lắp đạn sẵn mới mua hồi chiều, rồi giữ nguyên quán áo ngoài leo lên giường. Hẳn linh cảm rằng giờ phút tiễn, quyết sắp điếm, mặt khác hẳn cũng đã sửa soạn biên pháp đối phó rồi !

Hẳn thiệp đi lúc nào khg biết... Hẳn chông tỉnh giấc và biết ngay sự lạ, đã xáy ra trong lúc hẳn ngủ. Bên tai hẳn có tiếng rì rào kỳ dị, hẳn vội vạy bật đèn. Trước mặt hẳn điện ra một cảnh tượng hãi hùng : hàng trăm hàng ngàn hàng vạn con rắn, các kẻ, kỳ không, đang bò về phía hẳn, từng từng lớp lớp như một làn, thủy triều nhậy nhụa và gớm ghiếc tạch sáng lốm đốm hoa, các kẻ xanh lè, kỳ không lớn, chồm gai góc, hó mang, rần lư, thân lãn... khắp căn phòng ở đầu cũng có, từ dưới sàn cho đến tận trần nhà, chúng tựa ra như nước tự trong lòng lư đồng, cái nam lư phảng lư nhần thũn nạm lãn lóc bên cạnh. Mùi tanh hôi, nồng nồng xướng lên, chúng tiến gần đến chân giường, anh mặt rục lư, miệng hạ ngoạc đợc. Hẳn như bị thôi miên, tứ chi mềm nhũn không còn nghĩ lư thò tay rút súng. Một ý nghĩ thiết sự quán, quay cuồng, trong trí óc hẳn : " Sao từ khi mua về chưa bao giờ đợc nắp lư ? " và ý nghĩ, đó theo đuổi hẳn cho tới khi chúng tràn lên giường, những khối thũn lạnh ngắt nhộp, nhụa chạm vào hẳn, những cái gai sắc ben cam pháp vào thân thể hẳn, những, cái nanh nhọn khoát xâu xa rúc rĩa hẳn...

TUỆ THẢO

